

Naručitelj:

NIF Kompanija za razvoj nacionalne infrastrukture Zatvoreno dioničko društvo

**Dionica autocese M6 izmedju Boja (Bóly)- Ivandarda
(Ivándárda) republička granica**

Studija utjecaja na okoliš

Prekogranični utjecaji

Jedinstveni sažetak i nadopuna nedostataka

Projektanti:

Uprava konzorcija:

Utiber Kft/Utiber d.o.o.

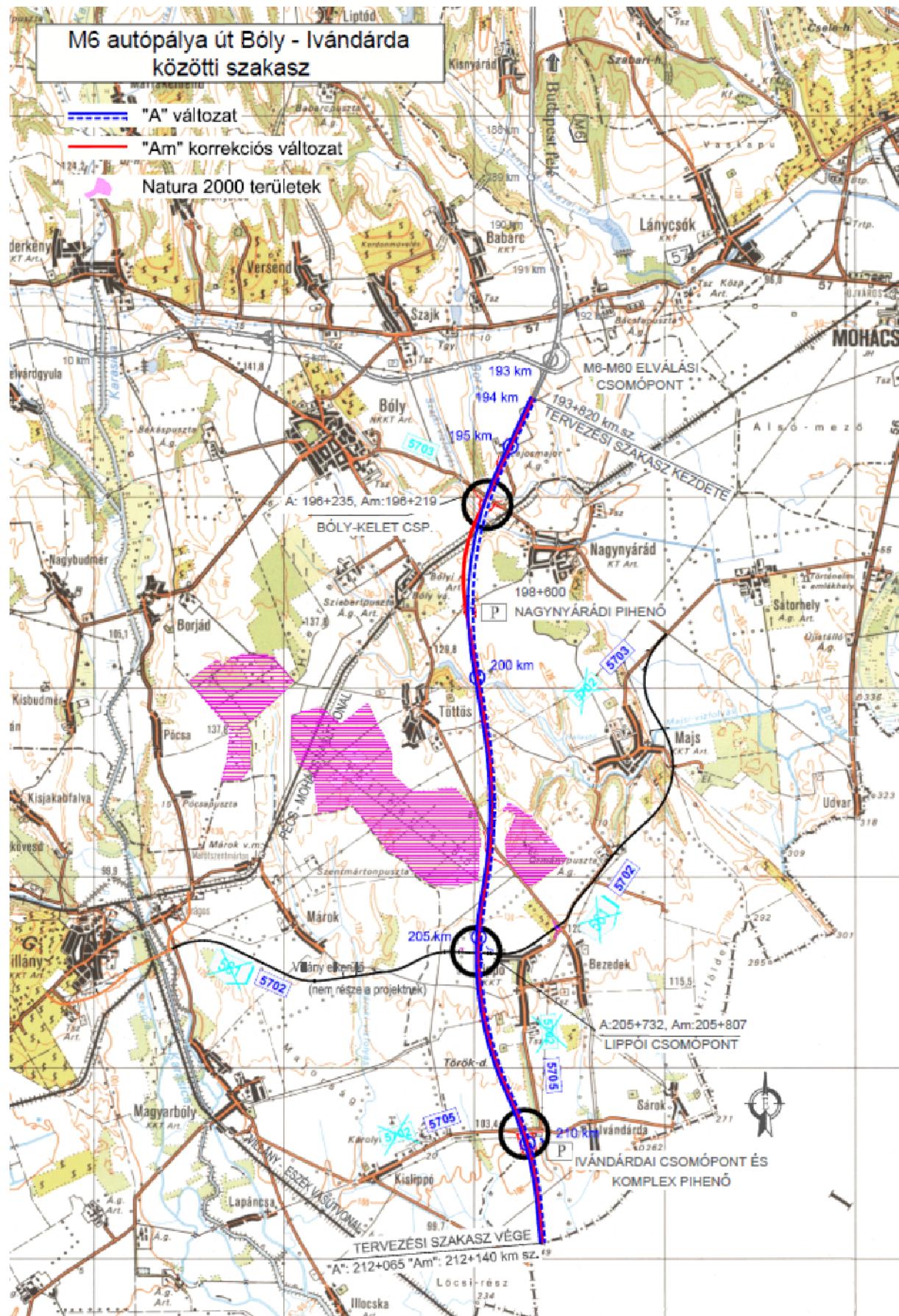
Stručni projektanti:

UVATERV Zrt.

Uvaterv ZAD

Budimpešta
siječanj 2016.

SADRŽAJ

1. SVRHA I OPIS PLANIRANOG ZAHVATA	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
1.2. Prethodne okolnosti projektiranje predmetne brze ceste	6
1.3. Priključivanje prekograničnoj dionici brze ceste	8
1.4. Cilj planiranog zahvata i osnovni podaci molilaca dozvole.....	8
1.4.1. Strateški ciljevi	8
1.4.2. Operativni ciljevi.....	9
2. OPIS VARIJANTE ZAHVATA, TE OPIS VARIJANTE BEZ ZAHVATA	10
2.2. ranije analize (pretrage) i razlozi za odbacivanje istih	10
2.3. prikaz zahvata.....	12
2.3.1. Horizontalno (vodoravno) vodjenje linije.....	12
2.3.2. Izgradnja poprečnog presjeka	14
2.3.3. Čvorista raznih razina	19
2.3.4. Odmorišta	19
2.3.5. Inžinjering autoceste, pitanja upravljanja	19
2.3.6. Komunalije	20
2.4. prikazivanje stanja bez poduhvata	20
3. OPIS OKOLIŠA NA KOJI ĆE PREMA OČEKIVANJIMA U ZNAČAJNOJ MJERI UTJECATI VARIJANTE ZAHVATA	23
4. OPIS MOGUĆEG UTJECAJA NA OKOLIŠ TE PROCJENA ZNAČENJA	HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.
4.1. tlo	28
4.2. Podzemna voda	29
4.3. Površinska voda	29
4.4. Zrak.....	29
4.5. Živi svijet: Čovjek, biljke i životinje.....	30
4.5.1. Čovjek.....	30
4.5.2. Živi svijet: biljka, životinja	30
4.6. Izgradjeni okolis	30
4.7. Predio	30
4.8. Buka.....	31
4.8.1. Analiza u slučaju izgradnje brze ceste s priključkom s hrvatske strane	31
4.8.2. Analiza varijante bez izgradnje brze ceste s priključkom s hrvatske strane	32
5. OPIS PRIJEDLOGA MJERA ZA MOGUĆU MINIMALIZACIJU ŠTETNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ	
	33

6. METODI I BAZIČNE PREPOSTAVKE, PROGNOZE, GLEDE TOGA PRIKAZ PODATAKA OKOLIŠA NA KOJIMA SE TEMELJE TE PREPOSTAVKE	33
6.2. Modeliranje prometa i metodi ispitivanja putničkog prometa.....	33
6.2.1. Prostorni model.....	34
6.2.2. Model prometne mreže	34
6.2.3. Dugoročni perspektivni modeli prometne mreže	35
6.2.4. „A varijanta ” dijagram za godinu 2030. godišnje, dnevno opterećenje [vozilo/dan/pravac].....	35
6.2.5. Čistoća zraka – model računanja zaštite.....	37
6.2.6. Model za ispitivanje buke, granične vrijednosti i uredbe u Mađarskoj	37
7. PRILIKOM SASTAVLJANJA POTREBNIH INFORMACIJA NABRAJANJE NEDOSTATAKA I NEDOUUMICE UZNANJU	38
8. PROGRAMI ZA PRAĆENJE I UPRAVLJANJE, TE SKICIRANJE AD HOC PLANOVА ZA NAKNADNE ANALIZE	39
8.2. Prijedlozi za zaštitu i monitoring	39
9. SUMIRANJE I PROCJENE	39
10. POPIS ILUSTRACIJA/DIJAGRAMA.....	40
11. POPIS TABELA	40

1. SVRHA I OPIS PODUZIMANJA ZAHVATA

Kompanija za razvoj nacionalne infrastrukture Zatvoreno dioničko društvo (skraćeno: NIF Zrt.) je raspisala tender javne nabave, u svezi Studija utjecaja na okoliš dionica brze ceste M6 izmedju Boja-Ivandarda - državna granica, (Bóly-Ivándárda – országhatár), i Studija o realizaciji, i Provjera sigurnosti prometa, te i Studija utjecaja na okolis, pobjednik tendera je bio M6 Konzorcij, čiji su članovi UVATERV Zrt. i UTIBER Zrt., potonji je upravitelj konzorcija. Na osnovu pobjedničke ponude Konzorcij i NIF Zrt. su u svibnju 2014. godine zaključili poduzetnički ugovor, za izradu ovog Studija utjecaja za okoliš.

U okviru te studije je izradjena Studija o realizaciji za dionicu od ~20,5 km na M6 između Boja-Ivandarda (državna granica), direktni cilj je pronađak optimalne trase te dionice. Po ugovoru o projekciji zadatok konzorcija M6 je pribavljanje pravomoćne dozvole za zaštitu okoliša, i priprema za gradnju poprečnog presjeka za 2x2 prometne trake.

Razgovor za usaglašavanje stavova je vođen 14. 08. 2014. godine između Naručilaca i Projektant, i prema pismu, registarskog broja KIF/14081/2014-NFM, prigodom pripreme Studija o realizaciji, u svezi određivanja vremenskog rasporeda, potrebna su ispitivanja prema sljedećem:

Prva etapa 2x1 prometne trake, sa oblikovanjem sljedećih poprečnih presjeka:

○ konstrukcije u čvoristima:	2x2 traka
○ raskrižne ceste, zemljane ceste:	2x1 traka
○ prolazni most za krupne divljači:	2x1 traka
○ kompleksna odmorišta:	2x2 traka
○ obična odmorišta:	2x1 traka
○ zaštitna ograda:	2x1 traka
○ korištenje cestovnog zemljišta:	2x1 traka
○ status komunalije:	2x1 traka

Druga etapa: oblikovanje 2x2 prometne trake, tempiranje u vrijemenskom rasponu u trajanju od 30 godina, na temelju gospodarskih analiza.

U gore već navedenom pismu, registarski broj KIF/14081/2014-NFM, ministar je naložio sljedeće:

„Glede toga da su izmedju 2014 i 2020. godine mogući finansijski izvori oskudni, te ocjenjivanje troškova kroz analizu troškova i koristi (cost-benefit analiza), što je uradjeno prilikom pripreme projekta ovog programa, stječe se dojam, da će pojedini elementi mreže brzih cesta moći realizirati po etapama u novom programskom ciklusu.“

U interesu smanjenja troškova investicije, kod elemenata tranzitne mreže s najmanjim prometom, obrazložno je primjeniti najštedljiviju traku 2x1, ali sa raskrižjima razni razina, što će obezbjediti sigurnost i neprekidni promet na brzoj cesti.

Dalje, naputak je Naručitelja, da u planu studija biće potrebno izraditi po planskom studiju dvije varijante trase:

- „A varijanta” – trasa, koja poseduje izvodjački plan, ali dozvole za gradnju su već istekla (nisu pravomoćne).
- „B varijanta” – zapadno od prethodnog, trasa vodi kroz područja Natura 2000.

Pretpostavljene rizike na štetu okoliša sadrži **Studija o realizaciji**. Na temelju tog studija sastao se ocjenjivački odbor za planove, te izabrana je trasa „A”, koja prethodno je već posjedovala dozvolu za gradnju. Shodno tome u ovom Studiju utjecaja na okoliš ćemo razmatrati utjecaje na okoliš te trase, s izmjenom, da poslije izviđenja terena i zbog zaštite živog svijeta smo predočili manju korekciju trase, koju u ovoj studiju smo označili kao „Am” korekcijska varijanta.

Predmetna brza cesta na M6, kao investicija u 1. točci 1. privitka Vladine uredbe br. 345/2012. (XII. 6.) je **kvalificirana kao saobraćajna infrastrukturna investicija od izuzetnog značaja za nacionalno gospodarstvo**.

Prilikom sastavljanja studija utjecaja na okoliš smo koristili istraživanja i temelje iz tehničkog studijskog plana iz Studija o realizaciji.

Konvencija UN-a o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica Espoo konvencija (dalje konvencija) potpisana je 26. veljače 1991., konvenciji je pristupila i Mađarska. Mađarska je konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, koju je potpisala u Espou (Finska), 26. veljače 1991. godine, i Vladinom uredbom broj 148/1999 (X.13.) je proglašio zakon o potvrđivanju konvencije.

Konvencija pripisuje da istraživanja o utjecaju se proširuju i na potpisnike zbog analize značajnih preko graničnih utjecaja, ako planirani djelatnosti u značajnos mjeri mogu imati prekogranični utjecaj. Cilj ove dokumentacije je da pruži strukovnu temelj za studiju utjecaja za madjarsku i slovačku stranu po osnovu Konvencije Espoo na dionici autoceste M6 izmedju Boja-Ivandarda - državna granica, (Bóly-Ivándárda – országhatár), i priključka s hrvatske strane A5 Osijek (Eszék).

1.2. PRETHODNE OKOLNOSTI PROJEKTIRANJA PREDMETNE DIONICE BRZE CESTE

23-25. lipnja 1997. godine u Helsinkiju na Trećem Sveeuropskom Saobraćajnoj Konferenciji su, od pet međunarodnih saobraćajnih koridora, koje vode kroz Mađarsku, od odlučujeg je značaja bio izbor sa znakom V/c koridora Ploče-Sarajevo-Osijek-Budimpešta (Ploče-Szarajevó-Budapest) sa stajališta gradnje autoceste M6 –(M56).

Pripreme za gradnju je započeta 1998. godine sa pripremom Studija o razvoju mreža. Madjarskih zahtjevi su uzeti u obzir i razmatrana, u okvirima državnih granica, u svezi mogućih trasa budućih koridora.

Na temelju učinkovitosti studija o razvoju mreže godine 1999. je započeta provjera detaljnog planskog studija trase koridora Dunauvaroš - Seksard - Boja – državna granica, (Dunaújváros - Szekszárd – Bóly - országhatár), izrada mogućih varijanti trasa, ocjenjivanje i usporedba tih, a cilju je bio utvrđivanja tih. Utvrđivanje najpovoljnije trase je bilo godine 2004. i izdata je okolišna dozvola. Do 2007. je trajala priprema za gradnju, priprema plana dozvola za

Studija utjecaja na okoliš dionice autoceste M6 izmedju Boja-Ivandarda (državna granica)

---

izabranu trasu, na cijeloj liniji trase M6, uključujući dionicu Boja – državna granica, (Bóly – országhatár), i na kraju nabavka dozvola za gradnju.

Gradnja je počela na dionici Érdi-tető (Erditete) – Dunaújváros (Dunaujvaroš) godine 2004. a 2010. je završena sa predajom dionice Dunaújváros (Dunaujvaroš) – Szekszárd (Seksard) i predajom dionice Szekszárd (Seksard) – Bóly (Boja), od autoceste M0 do Bóly (Boja), zajedno s autocestom M60 izmedju Bóly (Boja) – Pécs (Pečuh).

Gradnja dionice autoceste M6 izmedju Bóly (Boja) – Ivándárda (Ivandarda), državna se nije ostvarila, zato što je taj projekat izostavljen iz vladinih programa izmedju 2007-2013. godine. Dozvola za gradnju, koja je izdata za projekte 2007 godine, i istekla je 2010 godine, kada je produžena, ali je istekao i produženi rok 21. svibnja 2013., te se morala procedura za projektovanje i za izdavanje dozvola ponoviti.

1.3. SPAJANJE S PREKOGRANIČNOM DIONICOM BRZE CESTE

Podaci iz Hrvatske su uzeti u obzir prigodom pripreme Studije o ostvarivanju, i prigodom pripreme studijskih planova i što se tiče tlocrta, i priključnog smjera. Kod projekta u I. etapi smo računali s gradnjom desne trake. Iako zbog sigurnosti prolaza 2x2 trake i 2x1 trake, pogodnije je dalje s lijeve trake, u datoj situaciji, ta prednost nije bio mjerodavna izmedju 2 2x2 trake. Iz ostalih aspekata nije mjerodavan, koja traka će se dalje voditi. Kod brze ceste M6 u prvoj etapi gradnje 2x1 trake, sloboden je izbor da li će se lijeva ili desna traka graditi, u slučaju 2x2 trake priključka sa hrvatske strane desni, a kod izgradnje prve etape (štedljiva varijanta) M6-M60 čvorišta za odvajanje je povoljnija gradnja lijeve. Shodno ranijem dogovoru u studiji je upisana izgradnja desne trake u I. etapi.

S društveno-gospodarskog gledišta je područje brze ceste M6 Boja-Ivandarda (Bóly-Ivándárda) manji razvijani prostor naše domovine, niske je konkurentnosti, iz vlastitih izvora ne može spriječiti nepovoljne teritorijalne tendencije i nizak je stupanj zapošljavanja. Zato su tako i određeni operativni i strateški ciljevi razvitka.

1.4. CILJEVI PLANIRANOG ZAHVATA: OSNOVNI PODACI TRAŽIOCA DOZVOLE

1.4.1. Strateški ciljevi

Planirani razvoj dotaknuće najnerazvijena područja Zadunavske regije (Dunántúl), Tolnanska (Tolna), Šomođska (Somogy) i Baranjska (Baranya) županije, gdje je najniži nominalni bruto proizvod po glavi stanovnika – u Zadunavskoj regiji - (samo je 35-45% od EU prosjeka) a tu je najveći stupanj nezaposlenosti. Predviđeni razvojni planovi će doprinijeti otvaranju novih radnih mjeseta, uključiće zaostala područja u gospodarske tokove, mobiliziraće radno sposobnu populaciju, turistička ponuda i znamenitosti biće dostupniji, a ujedno će sve ovo doprinijeti i poboljšanju standarda te regije.

Opći ciljevi projekta temeljem analize situacije i slike budućeg razvoja:

- Poboljšanje zaposlenosti u području
- Rast konkurentnosti područja
- Jačanje društvene-gospodarske kohezije područja

Prvobitan cilj projekta je proširivanje mreža brzih cesta regije i cijele zemlje, a kroz to:

- Iskorištavanje društvene-gospodarske pogodnosti madjarske mreže autocesta pomoću infrastrukture koja će se popularisati zahvaljujući autocesti;
- Smanjenje vrijemena provedenog na putu i povećanje komfora;
- Veća dostupnost funkcionalnih službi malih regiona i županija (npr. zdravstvene i, obrazovne ustanove);
- Smanjenje štetnog utjecaja na okoliš i na stanovništvo (ispuštanje štetnih materija, smanjiti razine buke i ublažavanje štete od vibracija) u području naseljenih mjeseta;
- Poboljšavanje stupnja sigurnosti u prometu, smanjujući promet kroz naseljena mjesta u području.

Ciljne grupe:

- Učesnici u medjumjesnom linijskom prometu ili oni koji cestu koriste u tranzitnom prometu (bezbedniji, brži i komfornejši saobraćaj).
- Investitori (poboljšanje uvjeta za ulagače, zahvaljujući poboljšanju prometne infrastrukture).
- Grupe u nepovoljnim uvjetima (hendikepirani), gdje je puno nezaposlenih: poboljšanjem prometa stvaraju se nova radna mjesta, ili se poboljšaju mogućnosti putovanja do radnih mjesta.
- Turizam: prema očekivanjima bolja infrastruktura može probuditi zanimanje za regiju, a turizam će povoljno utjecati na gospodarstvo te regije.

1.4.2. Operativni ciljevi

Operativni ciljevi projekta konkretno određuju ciljeve prometa na javnim cestama. Konkretne mјere su povezane s konkretnim i merljivim očekivanjima, tj. povezani sa indikatorima, pokrivajući određeni segment s konkretnim uslugama.

U interesu postizanja gore navedenih konkretnih ciljeva operativni cilj razvitka je, očekivani povećani promet i kada se izgadi dionica brze ceste M6 izmedju Boje-Ivandarda (Bóly – Ivándárda), da se promet odvija van naseljenih mjesta, a da doprinese poboljšanju međumjesnog saobraćaja i dostupnost turističkih potencijala.

Projekt s proširenjem prometne infrastrukture, gradnjom novih dionica će doprinijeti povećanju konkurentnosti područja brze ceste M6, jer parametri javne ceste mogu opslužiti i veći promet, i povećaći dostupnost naselja i turističkog potencijala regije.

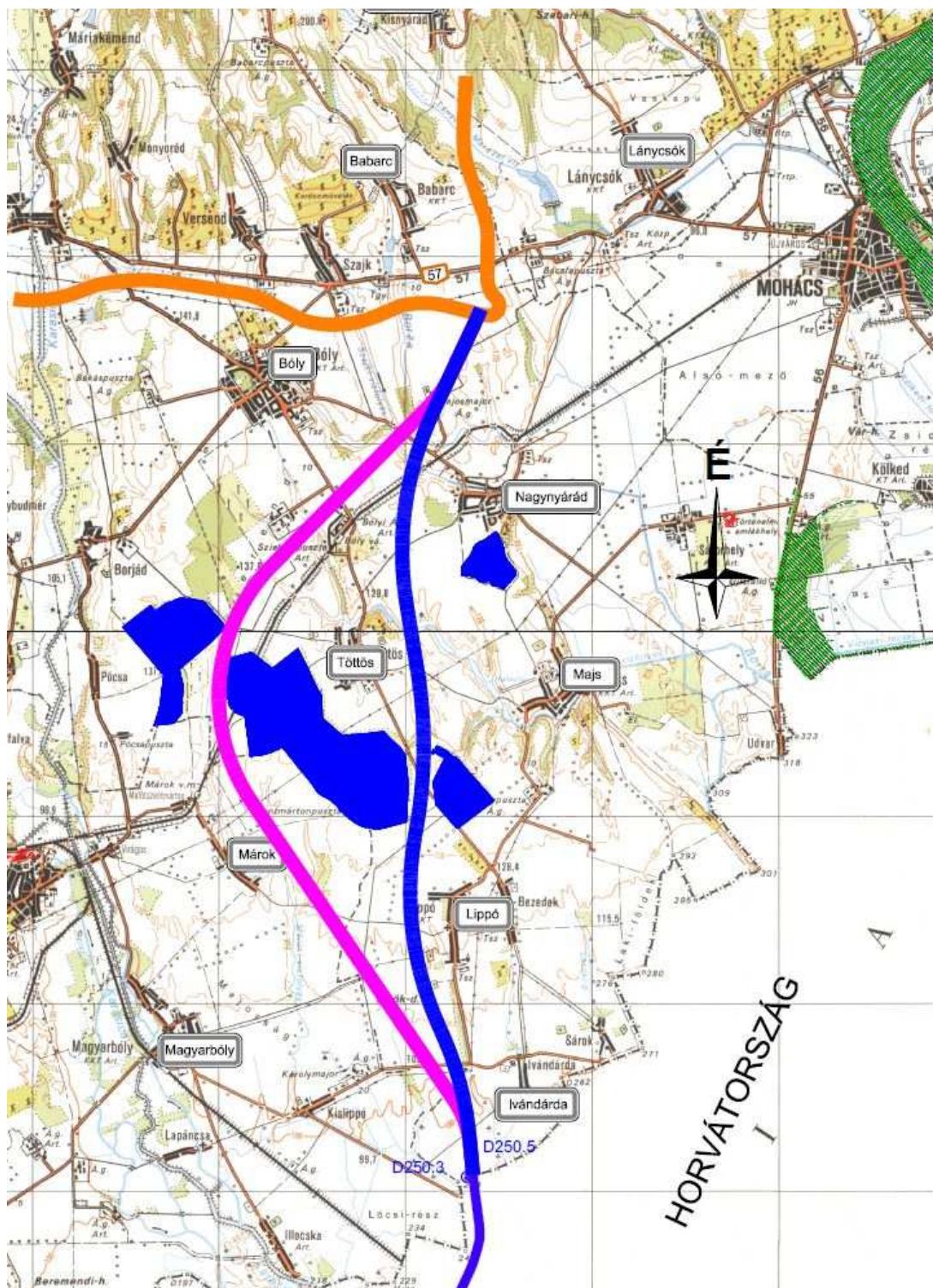
Planirana brza cesta je sukladna sa 1. privitkom zakona CXXVIII. iz 2003. godine Zakon Madjarske Republike o javnom interesu razvoja javne mreže brzih cesta. Po 1. točci 1. člana Zakona: Zadatak države je da planira razvoj državne cestovne infrastrukturne mreže, da regulira uporabu tih cesta, dalje i da brine o održavanju i funkcionsanju istih. Razvijanje mreže brzih javnih cesta, održavanje, osiguranje pogona je važna javna svrha i javni zadatak.” Prema gore navedenoma planirana brza cesta je u skladu sa javnim interesima.

Izvješće o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvoja cestovne infrastrukture utvrđenih Strategijom i izvršenjem Programa

2. OPIS VARIJANTE ZAHVATA, TE OPIS VARIJANTE BEZ ZAHVATA

2.2. RANIJE ANALIZE (PRETRAGE) I RAZLOZI ZA ODBACIVANJE TIH

U studiju o mogućnostima realizacije su analizirane dvije varijante.

1. ilustracija U studiju o mogućnostima realizacije analizirani varijante (izabrana varijanta je označena sa plavom bojom).

Od ranijih varijanti je izabrana „A“ varijanta, koja je prikazana i u Studiju utjecaja na okoliš. Izbor je sačinjen na temelju procjenjivanja zahtjeva lokalnih vlasti, i Naručioca, Ministarstva za nacionalni razvoj, uzimajući u obzir tehničke mogućnosti i utjecaje na okoliš.

	„A“ varijanta	„B“ varijanta
Zapljena tla	povoljnija	Potrebno je veći prostor prisvajati

Studija utjecaja na okoliš dionice autoseste M6 izmedju Boja-Ivandarda (državna granica)

Plodno tlo	Prvih 2,5 km je plodno tlo dobrog kvaliteta	Prvih 2 km je plodno tlo dobrog kvaliteta
Dodir s vodenom bazom ili rudnikom	Nema	nema
Površinska voda	Povoljnija, broj presjecanih vodotoka 4	Broj presjecanih vodotoka 6
Zrak	Zahvat i funkcionalisanje po očekivanjima ne prouzrokuje konflikt	Zahvat i funkcionalisanje po očekivanjima ne prouzrokuje konflikt
Buka	Zbog udaljenosti naselja i zgrada ne očekuje se opterećenje preko dozvoljene granice	Zbog udaljenosti naselja i zgrada ne očekuje se opterećenje preko dozvoljene granice
Živi svijet, ekološko okruženje	Razdaljina od područja Natura 2000 od trase je 163 m	Razdaljina od područja Natura 2000 od trase je 37 m
Presjecanje ekološkog hodnika	Presjecanje na 2 mjesta	Ne presjeca
Dodir sa šumom	1 kraći dio kod Lipova (Lippó), 2 šumskog bloka u Titošu (Töttös) ukupno 206 m	Marok (Márok) 430m
Gradjeni okoliš	Broj naselja u dodiru:7	Broj naselja u dodiru:8
	Broj presjecanih objekta 20	Broj presjecanih objekta 22
Potpore lokalnih samouprava	Preferirana varijante od strane lokalnih samouprava	

1. ilustracija Usporedba i analiza dvije varijante s gledišta zaštite okoliša u Studiju o mogućnostima ostvarivanja

Prema gore navedenima razmatrajući utjecaje realizacija „A“ varijante manje je konfliktna za okoliš.

2.3. PRIKAZ ZAHVATA

Na planiranoj novoj „A“ trasi dužina brze ceste je: 18,245 km. (u slučaju gradnje obe etape). Kod primene "Am" Korekcione dionice je: 18,320 km (u slučaju gradnje obe etape)

2.3.1. Vodoravno trasiranje vonalvezetés

„A“ trasa: Planirana trasa A počinje na brzoj cesti M60 koji vodi prema Pečuhu kod tkz. „Bojskog (Bóly) čvorišta za odvajanje“ počinje kod presjeka 193+820 km (1. ilustracija označena plavom bojom)

Na početku projektnog zazdoblja u presjeku 193+905 km gradi se nadvožnjak iznad raskrižja zemljane ceste i prijelaza za divljač. Na području mjesne zajednice Sajke (Szajk) linija trase za 120 m se približi „Lajos major“-u (Lajoš majur). Na zamolbu lokalne vlasti korekciju obložene ceste koja vodi do majura na cestu, izveli su na cestu 5703 j. ök paralelno sa cestom i sa plinovodom koja opslužuje „Lajos Major“-a (Lajoš majur) umjesto križanja podvožnjakom u ranijem presjeku 195+467,60 km. Poslije korekcije potoka Borza (195+972,50 km sz.) trasa prijeko Korpádi-puszták (Korpadska pustara) na njivi dospijeva do puta 5703 j (196+235 km sz.), gdje je izgrađeno čvorište u obliku polovine lista djeteline, Boly-keleti (Boja-istočna) saobraćajno čvorište.

Korekciju vodotoka kod Versenda (Vršenda) (196+520 km sz.) prekrižuje nadvožnjak, te željeznička pruga Mohács-Villány (Mohač-Vilanje) (196+709,74 km sz.) prekrižuje podvožnjak. Presjek 196+900 km presječe „Névtelen árok”, (Nevtelen arok), gdje se gradi 2,0 m ny. propusta, na administrativnom području Bóly (Boja) preko njive „Tüskés” (Tuskeš) i „Erdős” (Erdeš) s blagim prijelomom radiusa R=7000 m u lijevom luku probije se dalje.

Na administrativnoj granici Bóly (Boja) i Nagynyárát (Jarad) proteže se zemljana cesta, korekciju toga prekrižuje podvožnjak u presjeku 198+297,60 km-a, dalje u presjeku 199+500 km-a je projektovano tkz. skromno odmorište „Nagynyárát” (Jarad).

Na administrativnom području Töttös (Titoš) kod presjeka 200+182,60 km-a se gradi vijadukt i prijelaz za divlje životinje iznad vodotoka Majsi (Majši). Poslije toga lijevim lukom skreće dalje, tako da u mogućoj najminimalnoj mjeri dotiče u Studiju utjecaja već spomenuta šumska područja Töttös (Titoš). Kod presjeka 200+865 km prekrižje podvožnjakom zemljane ceste, koja vodi kroz töttösi (titoške) Szilvás-dűlön (Silvaš polja). U presjeku 202+430 km se gradi vijadukt Kod presjeka Szilvás patak (Silvaš potoka) i prijelaz za divlje životinje. U presjeku 202+925 km iznad prijelaza za divlje životinje se gradi nadvožnjak. Ispod korekcije ceste 5704.j. (203+750 km sz.) se gradi podvožnjak.

Kada stižemo na administrativno područje Lippó (Lipova) s blagim prijelomom u lijevom luku nastavlja se cesta i stiže perspektivu je u sklopu drugog ulaganja projektovanja a već je započeta cesta 5702 j u presjeku 205+731,77 km. U presjeku 207+165 km prelazak divljih životinja u presjeku 208+180 km će obezbjediti projektovani podvožnjak.

U okolišu presjeka 207+900 km se približava jednom srpskom groblju. Prevod „nove” korekcije ceste 5705 j. u presjeku 209+597,9 km će osigurati podvožnjak, koji se već gradi.

Kada stižemo na administrativno područje Ivándárda (Ivandarda) onda jedan blagi prijelom radiusa R=7000 m lijevog luka nam osigurava da granično sjecište bude to koju smo s hrvatskim partnerima dogovorili, i tako nam omogućuje pogodni nastavak prijevodjenja.

U presjeku 209+597,90 km stiže linija trase do spojne ceste br. 5705 j. Ovdje će se konstruirati „Čvorište i kompleksno odmorište Ivandarda („Ivándárdai csomópont és komplex pihenőhely”). Ispod presjeka 211+039 km ispod prijelaza da divlje životinje se gradi podvožnjak. Projektovana etapa se završava (kraj) kod presjeka 212+065 km sz., što je sjecište državne granice izmedju Hrvatske i Madjarske.

„Am” korrigovane linije trase: od autora studijskih projekata za cestovnu gradnju smo zatražili da unesu na temelju novih terenskih podataka o životu svjetu korekcije u planovima.

Cilj korekcije je bio da zaobilazimo ravna područja Nagynyárát (Jarad), da bismo zaštitili netaknuti rezervat živog svijeta.

Za korekciju smo pripremili 3 razne tehničke varijante, od kojih je ulagač NIF Zrt. odabrao konačnu liniju trase, koju smo u ovom konkretnom studiju i predočili. Korekcija je i sa tehničke stajališta je pogodnija, iako kod željezničke pruge Mohács-Villány (Mohač-Vilanje) formiranje kuta raskrižja nepogodnija, ali terenske prilike, i zaobilaskom ravnog, dubokog, močvarnog i vodnjikavnog područja Nagynyárát (Jarad), prema prerhodnim analizama dozvajaju mogućnosti za gornje vodjenje linije trase, vjerojatno će se moći i ovu teškoću rješavati u toku temeljne gradnje i zemljanim radovima.

Korekciona etapa će biti na području Bóly-a (Boja), korigovana linija trase se odvaja u zapadnom pravcu kod presjeka 196+531, od trase „A”, i kod presjeka 195+110 km sz. se vraća ponovo do prvobitne osovine. Mjera pomicanja osovine kod najdaljnje točke je blizu 190 m.

2.3.2. Gradnja poprečnog presjeka

U slučaju gradnje I. etape (na osnovu dogovora i razmjena tehničkih podataka s hrvatskom stranom tijekom projektovanja tehnički plan predviđa izgradnju lijeve ceste)

2*1 traka, bez fizičkog odvajanja. 3,50m široke prometne trake, 2,5m široka obostrana stabilna bankina. Shodno tome prosječna širina krune na cesti je 15,0 m. Karakteristični presjek prikazuje ilustracija broj 0

Prema našem trenutačnom saznanju po cijeloj dužini moramo računati s prisvajanjem u prosječnoj širini otprilike oko 30 m.

U slučaju gradnje II. etape:

Odvojeni prometni trakovi 2x2 traka + zaustavna traka. Shodno tome prosječna širina krune na cesti je 26,6 m. Karakteristični presjek prikazuje ilustracija broj 3.

Prema našem trenutačnom saznanju po cijeloj dužini moramo računati s prisvajanjem u prosječnoj širini otprilike oko 50 m.

Projektovana brzina:

Kod obe etape $v_t = 130 \text{ km/h}$

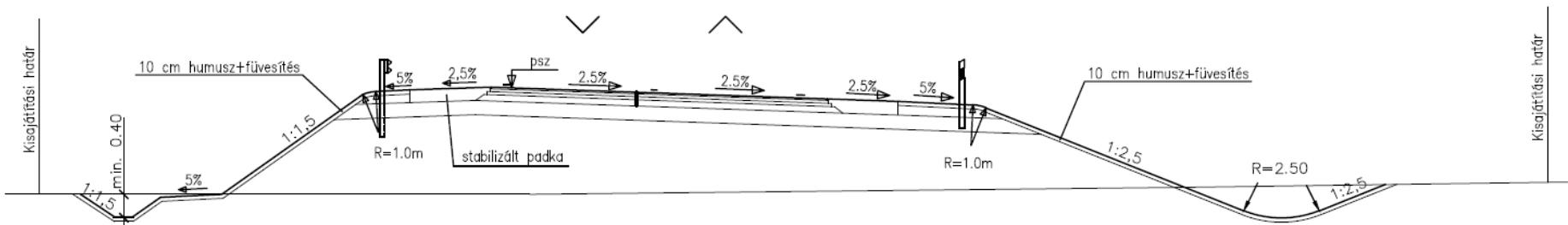
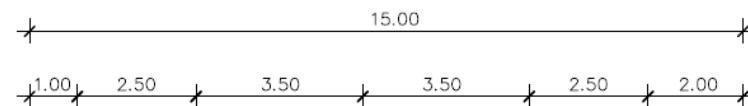
Podaci prometa: Buduće prometno opterećenje brze ceste:

– Čvorište razdvajanja – Bóly (Boja) – istočno čvorište	MOF E 338
– Bóly (Boja) – istočno čvorište – čvorište Lippó (Lipova)	MOF E 352
– Čvorište Lippó (Lipova) – državna granica	MOF E 320

M6 gyorsforgalmi út

I. Ütem

2x1 sávos kialakítás

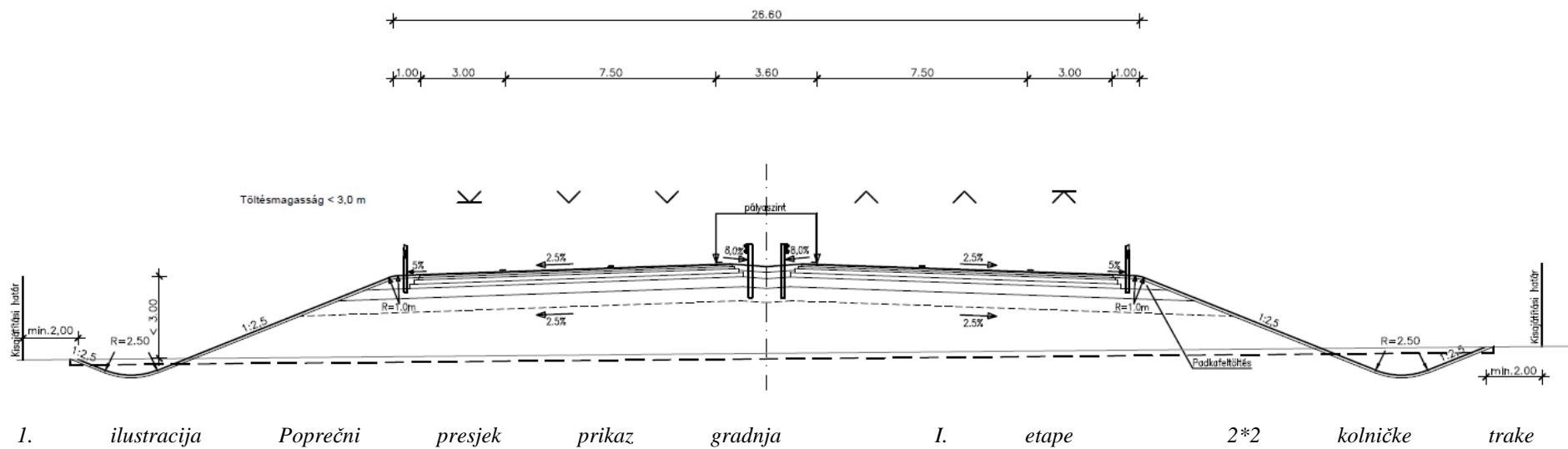

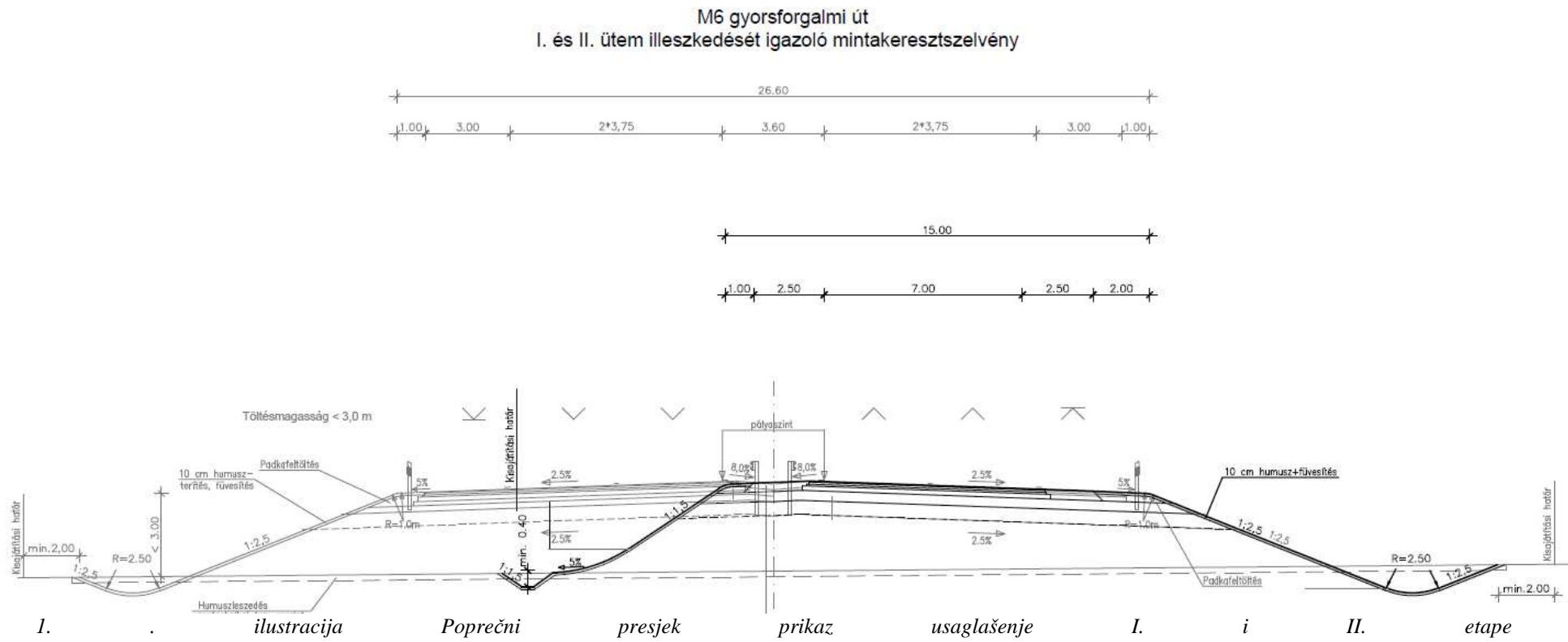
1. ilustracija Poprečni presjek prikaz gradnja I. etape 2*I kolničke trake

II. Ütem

2x2 sávos kialakítás

Egyenesben, leállósávval

2.3.3. Čvorišta raznih razina

2.3.3.1. Bóly-keleti (Boja-istok) prometno je čvorište (A:196+235, Am: 196+219 km sz.)

Na brzoj cesti M6 kod presjeka 196+110 km prekrižuje liniju trase spojne ceste pod znakom 5703.

U čvorištu raznih razina je projektovano cestovno čvorište u obliku četvrтине lista djeteline, polu-romba, tkz. „Bóly-keleti” (Boja-istočna) saobraćajno čvorište, ali prije gradjevne dozvole, a svezi propisane razdaljina izmedju čvorišta treba zamolbom dobiti oslobadjanje od standarda. Zbog eventualnog kasnijeg oblikovanja/konstruisanja čvorišta, projektovane konstrukcije adekvatnom gradnjom osigurano i proširivanje.

2.3.3.2. Prometno čvorište Lippó (Lipova) (A: 205+732, Am: 205+807 km sz.)

Na brzoj cesti M6 kod presjeka 206+732 km prekrižuje projektovano novu 5702 j. (ranije 561 sz.) spojnu cestu Majs-Villány (Majš-Vilanje)

U čvorištu raznih razina projektovana je cestovno čvorište u obliku potpunog romba, tkz. „Lippói forgalmi csomópont” (Prometno čvorište kod Lipova) omogućuje u perspektivi prometne kontakte u svim pravcima brze ceste M6 i nove ceste 5702 j. (ranije 561 sz.).

2.3.4. Odmorišta

U projektnom periodu dva dolje navedena odmorišta su izgradjena:

2.3.4.1. Kod presjeka 199+500 km sz Nagynyárádi (Jarad) obično odmorište 199+500 km sz. (obje varijante)

Gradnja običnog odmorišta sa osnovnim funkcijama za potrebe putnika, parking za osobna vozila i kamione.

2.3.4.2. Kompleksno odmorište kod (Ivándárdai komplex pihenőhely) kod presjeka 210+000 km sz. (obje varijante)

Odmorište kod koje će postojati mugućnost vraćanja ranije postavke graničnog prijelaza, u kojemu će biti uredi i prostor za NUSZ Zrt. za HU-GO električnu naplatu cestarine, i prostor sustava za mjerenje osovinskih opterećenja vozila (mjerenje na forvarderu), i mjesta za pruženje kompleksnih usluga putnicima i vozilima.

U ovom čvorištu treba obezbjediti i mogućnost za vraćanje vozila (usmjerenje natrag), osigurati prijenos na drugoj razini ceste 5705 j. ök. Zato ovdje pored spajanja te dvije konstrukcije, koje imaju ovdje glavnu funkciju, potrebno je i da odgovara potrebama funkcionisanju čvorišta.

Trenutačno po odluci Investitora i Zrt.-a ustanavljanje sustava za mjerenje osovinskih opterećenja vozila, tako treba ukomponirati u gradjevinu, da prostor za kompleksno odmorište, bude pogodan i za smještaj sustava za mjerenje osovinskih opterećenja vozila, ali detaljna razrada tog projekta nije dio niti Studije o realizaciji, niti planova koji služe kao za temelj Studije utjecaja.

2.3.5. Inžinjering autoceste, pitanja uprave

Poslije dogovora sa predstavnicima Kezelő Magyar Közút NZrt-a, tijekom dvije različite gradnje rješavanje upravljanja će biti po različitim metodama. Dolje napisano važi i u oba slučaja korekcijske varijante, i u slučaju izbora prvobitne trase.

2.3.5.1. I. etapa izgradnje

Zadaci upravljanja, - glede toga da prethodna dionica M6 funkcioniра kao autocesta u koncesiji – vjerojatno biće rješeno samo mohačko stovarište Magyar Közút NZrt.

2.3.5.2. II. etapa izgradnje

Kod druge etape izgradnje smatra se opravdanim određivanje i konstruisanje stovarišta za inžinjering. Mjesto stovarišta inžinjeringu u trenutačnoj fazi još nije poznata. U svezi toga čim postane opravdano, treba sastaviti studiju o određivanju mjesta, i na osnovu toga zajedno s Upravom i Investorom - Beruházó NIF Zrt. raspisati tender za pripremu potrebne dokumentacije.

2.3.6. Komunalije

U Studiju utjecaja na okoliš smo razmatrali komunalije i zamjenu istih, jer ne treba računati s time da će imati prekogranični utjecaj ako komunalije zamjenjujemo na liniji trase. U graničnom pojasu nema križanja s komunalijama, zato nismo uradili njihov detaljan prikaz.

2.4. OPIS STANJA BEZ ZAHVATA

Planirana dionica M6 je povezan sa izgradjenom dionicom Bátaszék - Bóly (Batasek – Boja) na autocesti M6 i M60 sa čvorištem za odvajanje kod Bóly-a (Boja). Projektovana dionica je nedostajuća dionica od 20 km V/c TEN koridora (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče) koja je projektovana kao poveznica do luke Ploče. Poslije dogovora s hrvatskom stranom smo dobili obavijest, da hrvatske strane nedostajuću dionicu brze ceste, isto oko 20 km, iz pravca Osijeka (Eszék), planira izgraditi, iz Osijeka – na madjarskom djelu granice prema Bóly-u (Boja). Projektovana brza cesta će se realizirati tako da autocestu A5. koju od Osijeka (Eszék) do granice, isto je projektirana i s madjarske strane, izgradiće u I. etapi 2*1 kolničku traku. Gore opisana dionica brze ceste će nadomjestiti sjevernu-južnu dosada nedostajuću vezu između dvaju država.

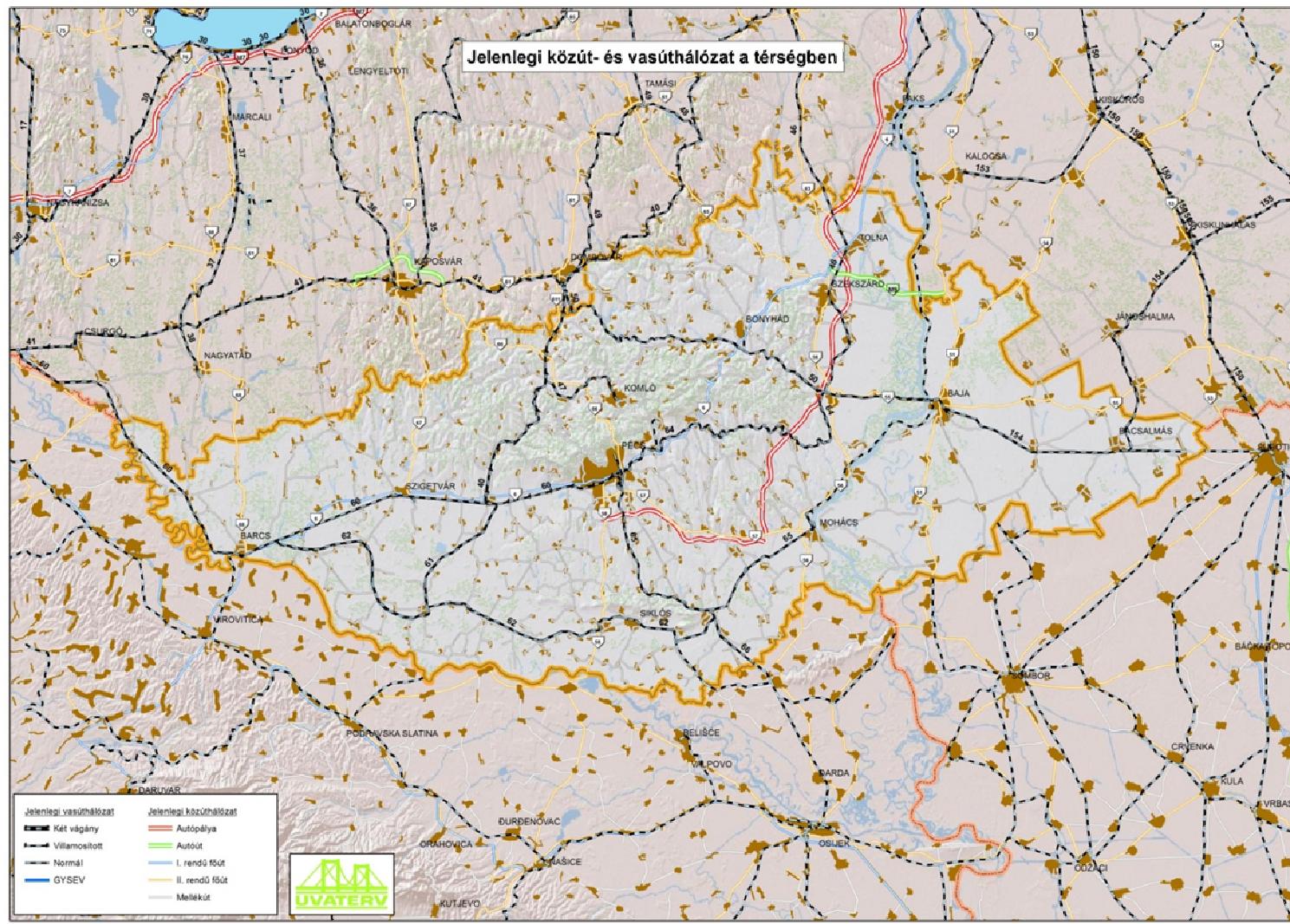
Na mađarskoj strani u pograničnoj baranjskoj županiji nedostaju veze sa transverzalnim brzim cestama i za istočna i zapadna područja, i za severna i južna područja, i elementi mreža, koje bi omogućile vezu s hrvatskim brzim cestama (autoceste M6/M60).

Isto je problematično ako krećemo u pravcu Hrvatske, što nema graničnih prijelaza, prijeko Drave nema prolaza i nedostaju veze između sporednih i glavnih cesta prema južno-jugozapadnom pravcu.

Mogućnosti prijelaza preko Dunava, i kontakti prema istočnoj strani s glavnim prometnicama (most kod Mohača) nisu zadovljavajuća. Kod postojećih glavnih prometnica nisu izgradnjene zaobilaznice, koje bi zamjenili ceste lošeg kvaliteta, koje vode kroz naseljena mjesta. Nezgrapno su rješene veze među gradovima (npr. Sellye – Siklós – Mohács/Šeljin-Šikloš-Mohač), u većini slučaja međugradski promet se odvija sporednim cestama (spojnim cestama), (npr. Sellye, Magocs/-Željin, Magoč), nedostaju (npr. 5801, 5804 i 5701 j.) spojne ceste koje povezuju glavne prometnice. S teškoćama se održavaju kontakti među gradovima i naseljima u aglomeraciji kroz obilaznih cesta. Dosta često se dogadja da do susjednih naselja vodi obilazna cesta. Značajno otežava održavanje kontakata. Ovi nedostaci su doprinjeli da u

manjim gradovima neke funkcije nedostaju. Mrežu javnih cesta i željezničku mrežu prikazuje
ilustracija broj 5.

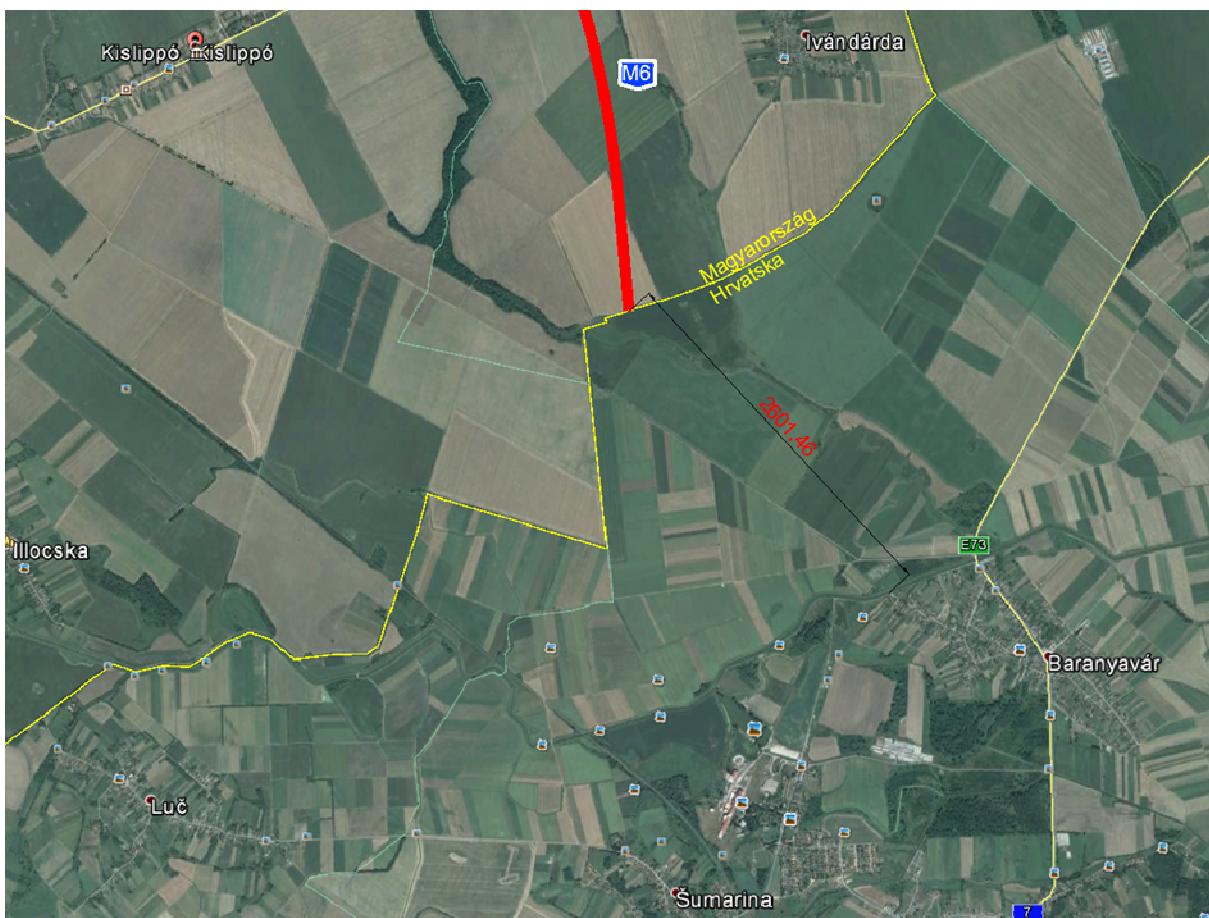
Studija utjecaja na okoliš dionice autoceste M6 izmedju Boja-Ivandarda (državna granica)

1.ábra Sadašnja mreža javnih cesta i željezničke mreže

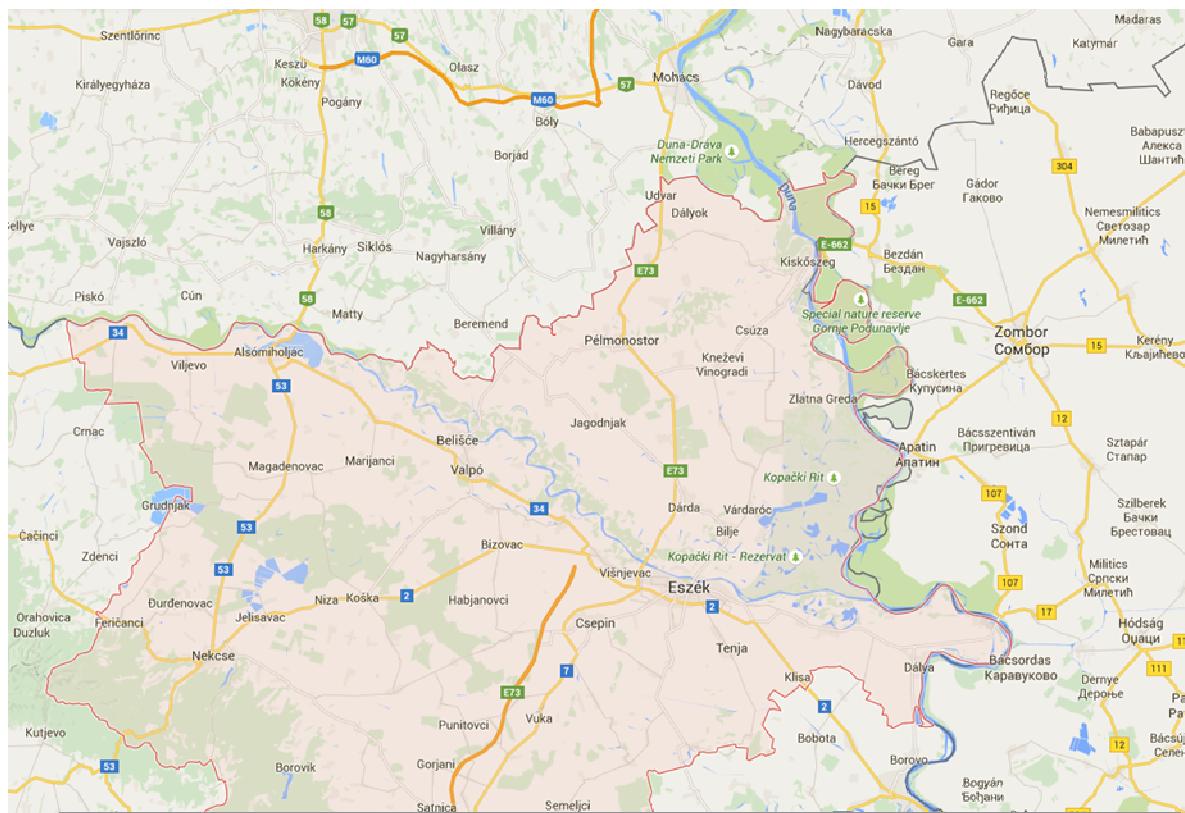
3. OPIS OKOLIŠA NA KOJI ĆE PREMA OČEKIVANJIMA U ZNAČAJNOJ MJERI UTJECATI VARIJANTE ZAHVATA

Hrvatska-madjarska pogranična regija s hrvatske strane sastoji se od četiri županije, od kojih područje projektovane brze ceste pripada Osječkoj - Barajanskoj županiji (Eszék-Baranya Megye). Središte područje je Osijek (Eszék), koji se nalazi 30 kilometara daleko od madjarske granice, sa 114 tisuća stanovnika, četvrti najveći grad je Hrvatske. Najbliže hrvatsko naselje prema projektovanom pograničnom sjecištu je Branjin Vrh (Baranyavár), zadnji redovi seoskih kuća se nalaze samo za 2,6 km daleko od pograničnog sjecišta.

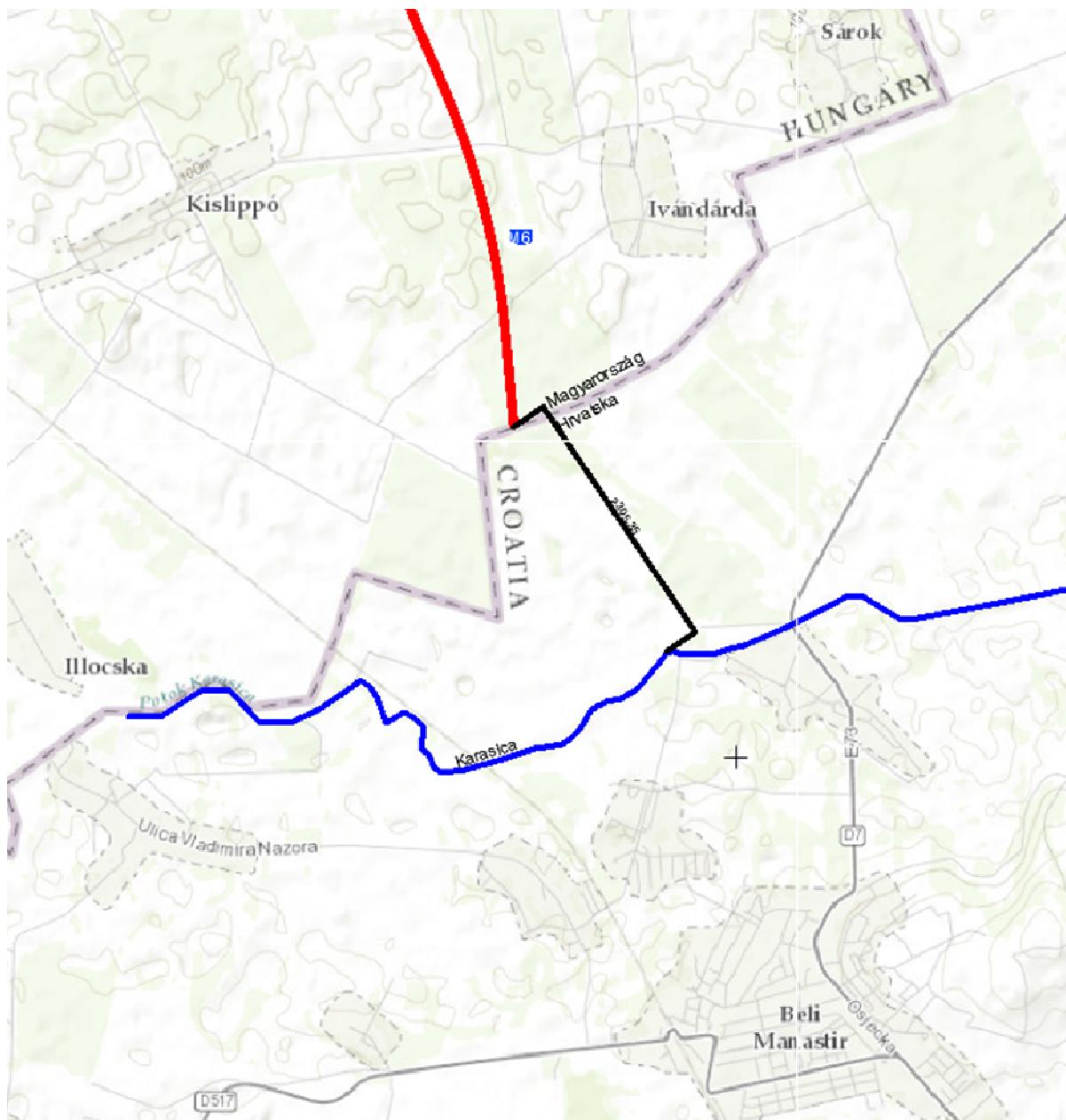

2.ábra   *Najbliža naselja s hrvatske strane kod graničnog sjecišta autoceste M6*

Pored Osijeka prolazi jedna dionica autoceste Beograd-Zagreb (Belgrád-Zágráb), i Budimpešta-Osijek-Sarajevo Ploče (Budapest – Eszék – Szarajevó – Plocse) V/C. koridor, gradnja je u toku. Zračni promet se odvija kroz međunarodnu zračnu luku Klisa u Osijeku. Riječni promet se odvija Na Dravi i Dunavu kroz luke. Važne luke kod Osijeka i Vukovara. Iz regije su dostupne i tri europske zemlje – Mađarska, Srbija, Bosna i Hercegovina (Magyarország, Szerbia, Bosznia-Hercegovina) – sa vrlo povoljnim i pristupačnim logističkim mogućnostima.

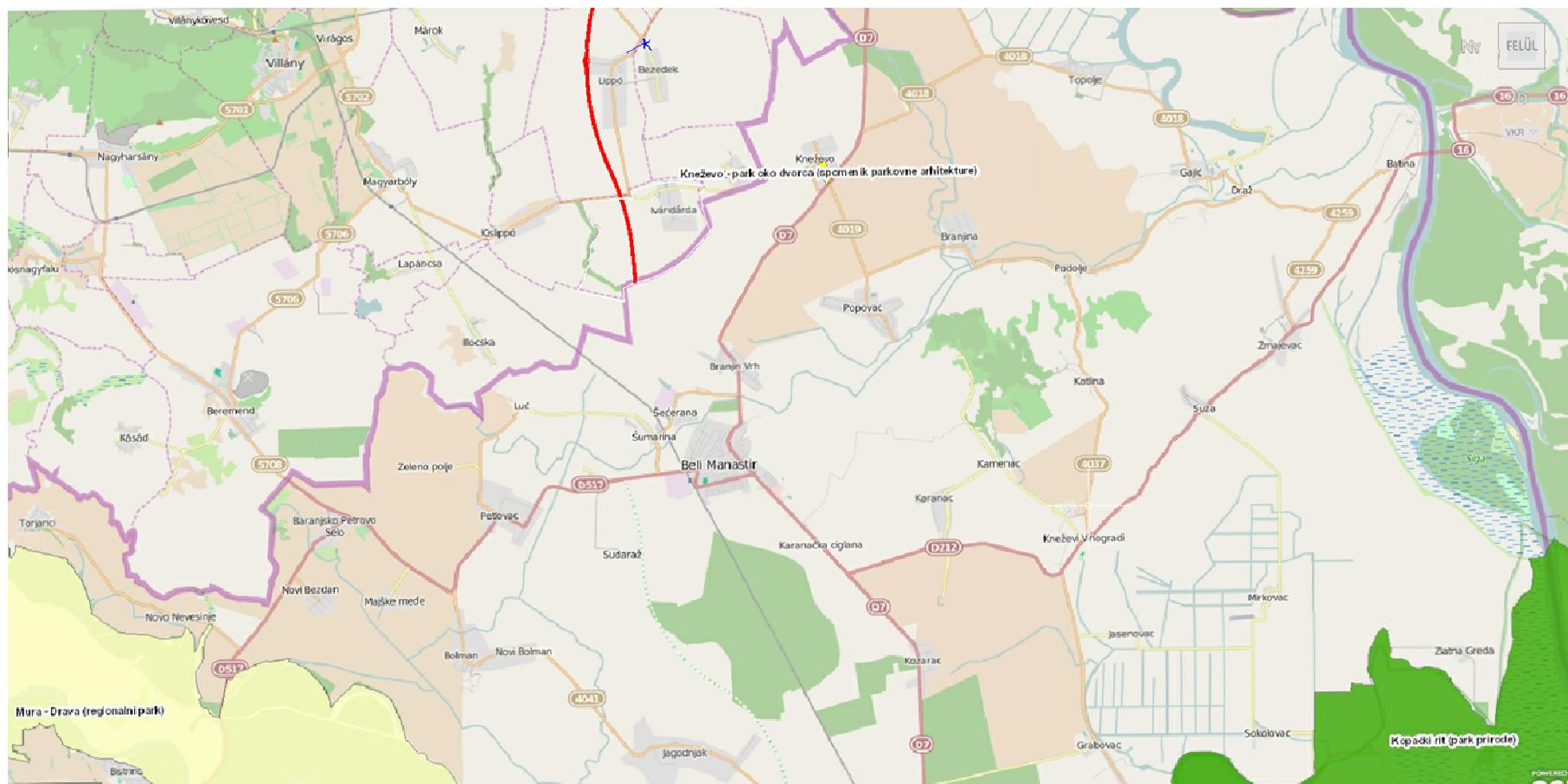

Površinske vode

4.ábra Površinske vode na području graničnog prijelaza, izvor: <http://www.euvki.hu/>

Po gornjoj ilustraciji se vidi da u području graničnog prijelaza na tlu Republike Hrvatske najbliža živi vodotok je Karašica (Karasica), koja je od projektovane točke sjecišta granice dionici autoceste M6 se nalazi najbliže za 2,3 km.

5.ábra Zaštićena područja na sjevernom djelu Republike Hrvatske Republike. Izvor: <http://www.dzzp.hr/zasticena-podrucja/zasticena-podrucja-u-hrvatskoj-68.html>

Zaštićena područja RH

ZP_tocke

- park šuma
- posebni rezervat
- spomenik parkovne arhitekture
- spomenik prirode
- značajni krajobraz

ZP_poligoni

- nacionalni park
- park prirode
- park šuma
- posebni rezervat
- regionalni park
- spomenik parkovne arhitekture
- spomenik prirode
- strog rezervat
- značajni krajobraz

Jelmagyarázat:

Zaštićena područja RH = Védett területek Horvátországban

Točke = Pontok

Park šuma = Parkerdő

Posebni rezervat = Különleges rezervátum

Spomenik parkovne arhitekture = Műemlék

Značajni krajobraz = Jelentős/fontos táj

Poligoni = Poligonok

Nacionalni park = Nemzeti park

Park prirode = Természeti park

Park šume = Parkerdő

Posebni rezervat = Különleges rezervátum

Regionalni park = Regionális park (A Mura-Dráva 2011 óta. 2012 óta része a Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátumnak)

Spomenik parkovne arhitekture = Műemlék

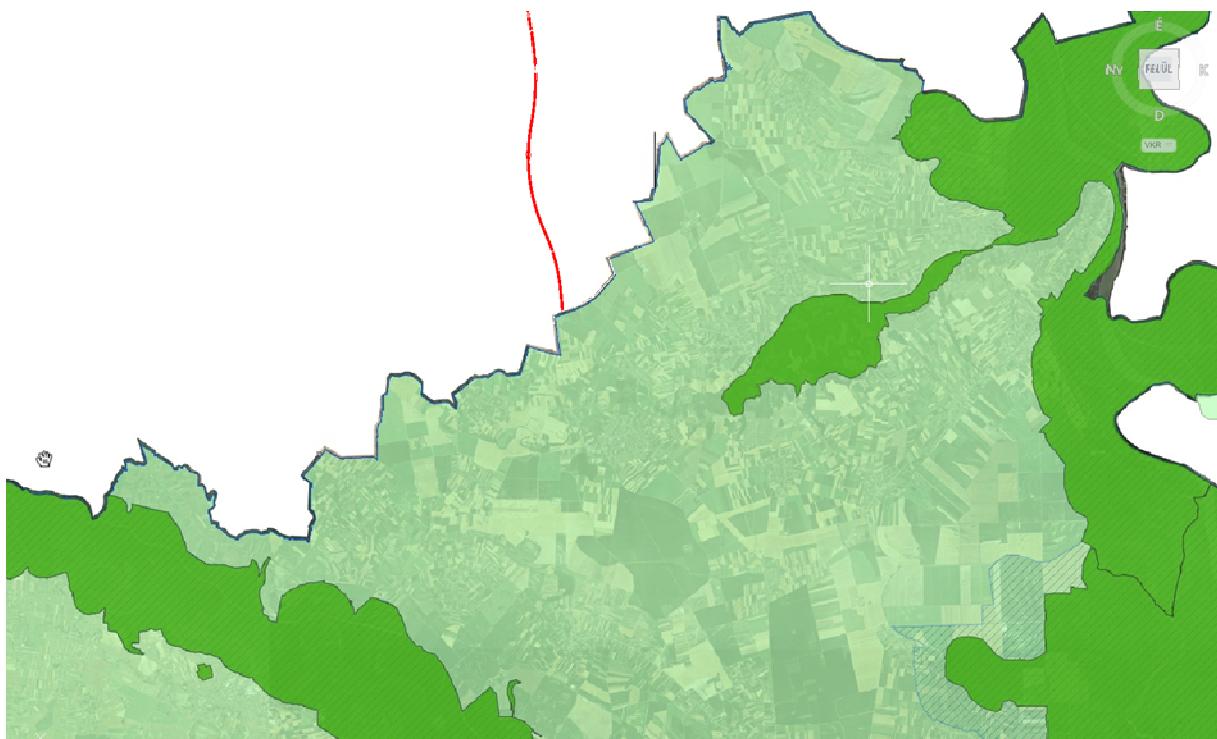
Spomenik prirode = Természeti emlék

Strogi rezervat = Szigorúan védett rezervátum

Značajni krajobraz = Jelentős táj

Prema gore navedenom možemo izjaviti da na teritoriji Republike Hrvatske kod točke graničnog prijelaza ni u širem području nema zaštićenog područja prirodnog rezervata.

Područja Natura 2000 na sjevernom dijelu Hrvatske

6.ábra   Područja Natura 2000 na sjevernom dijelu Hrvatske. Izvor: <http://www.dzzp.hr/ekoloska-mreza/natura-2000/ekoloska-mreza-rh-natura-2000-1300.html>

Legenda:

Tamnozelenom označena područja:

jednobojo: Površine od javnog značaja (SCI)

prugasto: Specijalno područje za zaštitu divljih ptica (SPA)

Područje koja ima status Natura 2000 kod točke graničnog prijelaza nema ni u širem području.

4. OPIS MOGUĆEG UTJECAJA NA OKOLIŠ, TE PROCJENA ZNAČENJA

4.1. TLO

U okolišu projektovane korigovane trase plodna tla se nalaze na prvih 5,5 km dužini. Plodnost tla u središu prvih 10,6 kilometru u okolini Titoša (Töttös) i Lipova (Lippó) je u većini srednje kategorije, a odavde do državne granice nije bolji od središnje kategorije, kategorija niske plodnosti.

U projektovanom pograničnim područjima u Hrvatskoj su obrađena podaci za područja za poljoprivredu. Komasacija područja projektovane brze ceste se ograničava samo na područje Mađarske, prekograničnog prisvajanja neće biti.

Tokom gradnje neke posljedice i promjene mogu se očekivati zbog kretanja radnih strojeva, zbog sisanja goriva, proizvodnja i prijevoz građevinskog materijala, zbog skladištenja opasnih materija, i zbog tretiranja i skladištenja otpada. Shodno tome područje direktnog utjecaja je istovetan sa područjem komasacije, gde se obavlja izgradnja.

Isto je područje i ta na kojoj se čuvaju strojevi, opasne materije i otpad, koji će u datoј situaciji biti van područja gradilišta.

Isto tako i ceste su slična područja. Posljedice gradnje će se osjećati i u okolišu transportnih linija, gdje će tlo, podzemna voda može biti zagađena, isto tako i okoliš građevinskog područja.

Sa gore navedenim posljedicama u prekograničnim područjima ne računamo, jer nećemo koristiti ta područja prilikom gradnje i prilikom prevoza materijala.

Zbog saobraćaja, biće negativnih posljedica, prvenstveno zbog emisije prometa, taloženje praha i štetnih materija iz zraka, i prah pomješan sa uljem na zemljištu pored ceste. Takođe može biti još štetnih materije zbog habanja vozila, zbog maziva, dizel kapi, zimi rastvor soli, taloženje praha.

O zaštiti čistoće zraka po mjerjenjima, može se konstatovati, da kada je cesta u pogonu, koncentracija štetnih materijala u zraku mjereno 50 metara udaljenosti od osovine (a već i od 10 metara) uveliko su ispod granične vrijednosti, i pored auto ceste možemo računati i na isparenje tih materijala (jalovina) pored i na kolničkom traku autoceste. Na teritoriji Hrvatske utjecaj je merljive veličine.

Ako koristimo sredstvo protiv zamrzavanja na brzim cestama, koji se poslije rastopi u zemlji, prema ranijim studijama sol u kritičnom vrijemenskom periodu zgađuje tlo od ceste. Tako da na prekograničnom području nema utjecaja na tlo i na pogon autoceste.

4.2. PODZEMNA VODA

Projektovana dionica brze ceste u Mađarskoj ne križuje ni označenu vodu, ni neoznačene vodene rezerve, i niti im se priblizuje, tako da možemo izjaviti da projektovana brza cesta neće utjecati, niti oštetiti vodene rezerve.

U vezi objekta ispitivanja u Mađarskoj nisu otkrili mogućnost opasnosti za podzemne vode. U zavisnosti od prometa na javnim cestama, prognostizirana je sljevanje TPH zagađenosti s padavinama, ali smatra se, da je kao opasnost beznačajan, jer je daleko ispod granične vrijednosti. U graničnom području nema podzemne vode, koje bi trebalo zaštiti.

Shodno tome gradnja i funkcija autoceste, što se tiče podzemnih voda u graničnom pojasu je bez rizika.

4.3. POVRŠINSKA VODA

Na projektnom području po kategorizaciji u podjedinici gospodarskog plana Državnog Porječja donji tok Dunava pripada lijevoj obali podjediničnog projektovanja. Najveće porječje podjedinice je vodni sustav Karašice, koja nastaje sa istočne strane brda Meček (Mecsek) i sastavljuju se tokovi i tako voda reke reke teče kroz Hrvatsku i ulijeva se u Dunav. Porječje reke je iznad graničnog presjeka 812 km².

Na projektnom području nema površinskog vodotoka, najbliži vodotok je Karašica (Karasica), koji se nalazi za 2,3 kilometra od projektovane točke graničnog sjecišta M6 autoceste. Po koncepciji hidrogradnje studijskih planova dionica ceste do zadnjeg graničnog sjecišta oborinske vode od kraja projektovane dionice, od sjecišta unatrag će se odvoditi, i pripojiti u jarak Topoljaš (Topolyás árok) koji se nalazi u Mađarskoj .

Prema gore navedenima, na prekograničnim područjima u vezi površinskih voda ne treba računati sa ni sa kakvim učinkom.

4.4. ZRAK

Objekat sam po sebi ne prouzrokuje onečišćenje zraka u prekograničnim područjima.

Pogon projektovane (mađarska) dionice prouzrokuje u zanemarajućoj mjeri onečišćenje zraka u prekograničnim područjima. Prema računici ispitivanja učinka zbog budućeg prometa brze ceste M6, koncentracija onečišćenog zraka u 50 metarskoj udaljenosti od osovine (a već i od 10 metara) uveliko je ispod granične vrijednosti. Unutar prostora od 50 metara nema zgrade koju bi trebalo zaštiti, ne treba pruzimati mjere zaštite. Iz istih razloga u blizinu granice nisu potrebna kontrolna mjerena. Točka graničnog prijelaza se nalazi za više kilometra od najbližeg hrvatskog naselja. U zavisnosti od daljeg pravca ceste i od prometa, brza cesta može imati ujecaja na naselja pored kojih prolazi cesta. Ali ovo možemo ispitivati tek na temelju projekta hrvatske dionice u zavisnosti od tamošnjeg prometa.

4.5. ŽIVI SVIJET: ČOVJEK, BILJKA, ŽIVOTINJE

4.5.1. Čovjek

U pograničnoj regiji postoji mogućnost za gospodarski razvitak, iskorišćavanje poljoprivrednog zemljišta, s obje strane, razvitak prirodnih rezervata, ima puno mogućnosti za suradnju. U tom pravcu pokazuje IPA program prekogranične suradnje.

Razvoj cestovne mreže u regiji znatno će poboljšati promjetne mogućnosti, i smanjiće nedostatke. Biće bolje dostupnost u regiji i promjeniče i poboljšaće mobilnost u regiji. Za stanovništvo će puno značiti pozitivni prekogranični utjecaj za gospodarstvo.

Isto za stanovništvo promet neće imati značajnog utjecaja na povećanje buke, za onečišćenost zraka, kao što smo u drugim poglavljima to već spomenuli.

4.5.2. Živi svijet: biljka, životinja

Plan razvoja linje trase na mađarskoj strani vodi kroz poljoprivredna područja, sa uskim vodotocima, sa šumskim blokovima različite veličine, područje je antrogonskog karaktera.

Tras linije od postojeće brze ceste M6 sve do granice, izuzev onih koji nisu upisanu u Nacionalnu ekološku mrežu, ne dotiče teritoriju pod zaštitom. Pored tri bloka Titoške šume (Töttösi-erdő) (HUDD20065) koja su zaštićena područja od posebnog značaja isto prolazida ne dotiče istih. Možemo konstatovati da domaća dionica planirane investicije ne oštećuje u načajnoj mjeri okolna prirodna područja. Znači utjecaj zahvata je neznatna.

U pograničnom području i s mađarske i s hrvatske strane oko projektovane brze ceste su poljoprivredna zemljišta. Pretrage na terenu su pokazala da u okolišu nema zaštićenih vrsta biljaka i životinja. Ta mogućnost je isključena, znači nem rizika što se tiče živog svijeta zbog izgradnje dionice brze ceste M6 Boja- državna granica (Bóly-országhatár).

4.6. IZGRAĐENI OKOLIŠ

Oko pograničnog pojasa su poljoprivredna područja, i u neposrednoj blizini graničnog područja nema stambenih zgrada. S mađarske strane neće biti utjecaja na izgrađeni okoliš.

4.7. PREDIO

Gradnja s gledišta zaštite krajolika privremeno može prouzrokovati promjenu, ali može prouzrokovati i nepovratne promjene.

Gradnja objekta mijenja površinu zemljišta, formiraju se usjeke i nasipi, povsina privremeno se preuređuje i ruši, koristeći i površine van komasacije.

Spomenute radnje (operacije) isključivo će biti sprovedeni na područjem pod mađarskim upravom, tako da gradnja na prkograđena područja nem utjecaja.

7.ábra Zračni snimak trase

4.8. BUKA

4.8.1. Pretrage slučaja ako se izgradi brza cesta s hrvatske strane.

Građevina sam po sebi ne prouzrokuje problem zagađenje bukom prekograničnih područja.

Prikom gradjevinskig radova sljedeći izvori mogu prouzrokovati zagađenje bukom:

- gradjevinska tehnologija.
- radni strojevi.
- istovar.
- prijevozno promet.

Uzrok opterećenja od buke mogu biti strojevi gradnje, prijevozna sredstva i istovar. Buka radnih strojeva mogu prouzrokovati problem, samo kod zgrada koja su blizu ceste, ali i to će biti privremeno.

U ovom slučaju možemo izjaviti da povećanje buke biti zanemarljivo, jer na prekograničnim područja neće biti prijevoza tereta, pošto blizu granice nema zgrada.

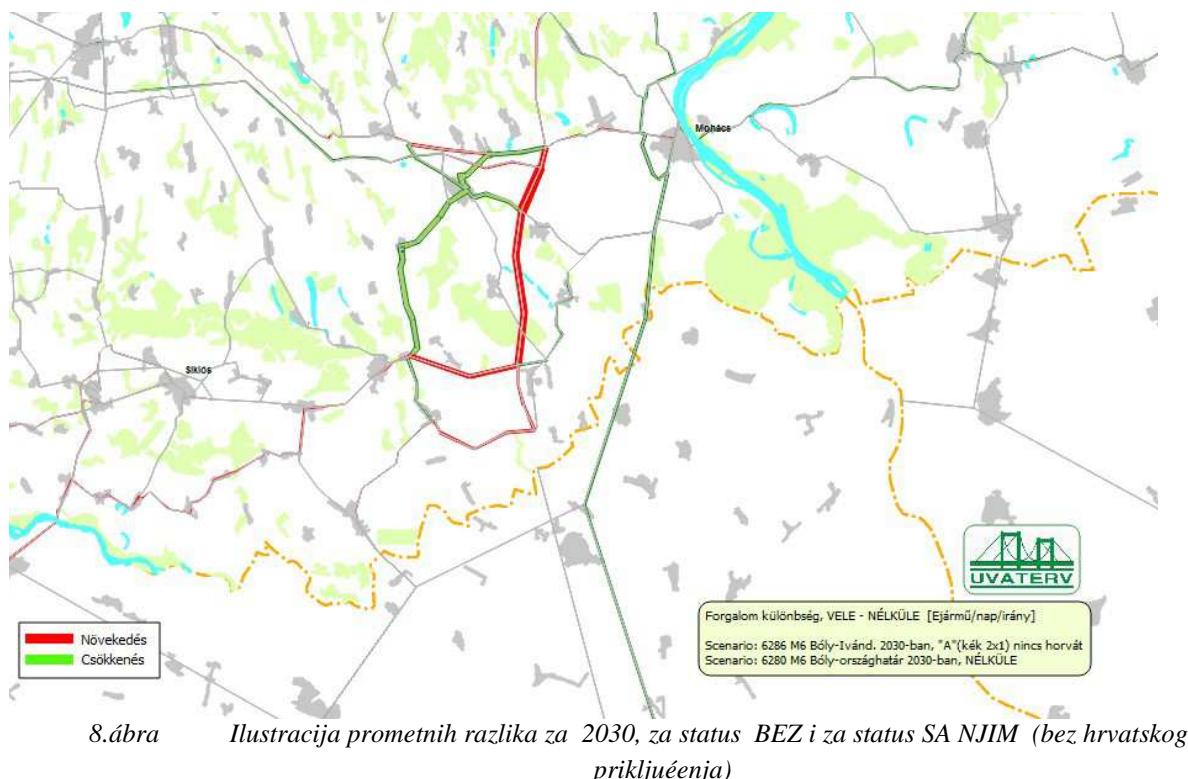
Građevina sam po sebi ne prouzrokuje problem zagađenja bukom prekograničnih područja.

Projektovana dionica

Pogon projektovane (mađarske) dionice prouzrokuje u zanemarljivoj mjeri zagađenje okoliša bukom prekograničnog područja. Prema računici ispitivanja učinka u blizini granice je 56 metara je zaštitna zona, preko toga već su ispunjene granične vrijednosti (65/55 dB danju/noći) i točka graničnog prijelaza je na više kilometara od naselja (Branjin Vrh - Baranyavár je za 2,6 kilometra, vidi ilustraciju br. 2.ábra). U zavisnosti od daljeg pravca ceste i od prometa, brza cesta može imati ujecaja na naselja pored kojih prolazi cesta. Ali ovo možemo ispitivati tek na temelju projekta hrvatske dionice.

4.8.2. Analiza varijante bez izgradnje brze ceste s priključkom s hrvatske strane

U slučaju da se na hrvatskoj strani neće graditi dionica Paneuropski koridor V/C (Budimpešta, Osijek, Sarajevo, Mostar, Ploče/Budapest, Eszék, Szarajevo, Mosztar, Plocse) koja sječe mađarsku-hrvatsku granicu, ne može se očekivati preraspodjela prometa u području, ni na mađarskoj, ni na hrvatskoj strani. Zbog promjene prometnog modela, povećanje razine šuma signala će biti unutar dozvoljene (predviđene) iteracijske pogreške. Situacija prometa se može opisati kao STANJE (STATUS) BEZ. (vidi ilustraciju broj 12.)

U nedostatku nove veze javne ceste – i dalje će se, na postojećem elementima mreže obavljati promet. (Hrvatska glavna cesta broj 7., Dvor-Mohač/Udvar- Mohács glavna cesta broj 56. Mohač-autocesta M6/Mohács – M6 autópálya glavna cesta broj 57.).

Sada – i u ovom slučaju i u budućnosti - dva kontaktnih javnih cesta postoje među državama u blizini:

- Beremend - Petárda (Baranjsko Petrovo Selo) granični prijelaz na javnoj cesti 5708 j : prijelaz teretnog promjeta nije dopušten, na dionicama spojnih cesta se ne očekuje

promjena u saobraćaju, zato ovo neće izazvati u znatnoj mjeri povećanje zagađenosti bukom. .

- Dvor (Udvar) – Duboševica (Dályok) granični prijelaz na javnoj cesti: na cesti koji vodi od Mohača (Mohács) do Osijeka (Eszék) glavna cesta broj 56. i cesta broj E73 koji se nastavlja na hrvatskoj strani - ne očekuje se da će se promet povjećati – preko normalnog povećanja.

Kako postojeći granični prijelaz kod Dvora (Udvar) se nalazi sjeverno, i nema nikakvih kontakata sa autocestom u izgradnji M6 dionica Boja-Ivandarda (Bóly-Ivándárda), ne rapolaže sa mežom takvih cesta koja bi omogućila da se promet povećava od točke graničnog prijelaza, te se s pravom pretpostavlja da će granični promet ići u pravcu sjever-jug, i na cestu broj 57. kod presjeka izgradnje autoceste broj M6.

Praktično neznatni promet s spojne ceste Ivandarda-Lipova (Ivándárda-Kislippó) će teretiti autocestu u ovom slučaju. Najjužnija točka autoceste u ovom slučaju daleko je od državne granice za 1,5-2,0 kilometra.

Prema gore navedenom možemo izjaviti da cesta koji će biti do Ivandarde (Ivándárda) (ali nije prekoračila granicu) i izgradnja autoceste M6, ni na sporednim cestama s mađarske strane, niti na spojnim cestama u Hrvatskoj prouzrokovati suštinsko povećanje utjecaja na okoliš!

5. OPIS PRIJEDLOGA MJERA ZA MOGUĆU MINIMALIZACIJU ŠTETNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

Utjecaj takve vrste, na temelju ispitivanja, se ne očekuje, i ne bi zahtjevala mjere za minimalizaciju.

6. METODI I BAZIČNE PRETPOSTAVKE, PROGNOZE, GLEDE TOGA PRIKAZ PODATAKA OKOLIŠA NA KOJIMA SE TEMELJE TE PRETPOSTAVKE

Metodi prognoze se temelje na simulaciji prometa, kao i na analize koje prikazuju promet. Pretpostavke i modele koje smo sastavili na temelju istih, pokazuju sljedeće rezultate:

6.2. MODELIRANJE PROMETA I METODI ISPITIVANJA PUTNIČKOG PROMETA

Za analizu varijanata Studije o realizaciji trebaće modelirati promet, koja će ujedno imati u sadržaju i sliku prometne mreže u sadašnjem i u budućem stanju. Tako će se otvarati mogućnost za analizu sadašnjeg stanja i za analizu rezultata budućih razvojnih koncepcija.

Odgovori koja se očekuju od modeliranja, te od procjene prometa, na nivou cjele prometne mreže su sljedeći podaci:

- Obim prometa po tipovima vozila,
- Vrijeme trajanja putovanja po tipovima vozila,
- brzina,
- kilometraža po tipovima vozila,

ovi podaci će se koristiti u Studiju realizacije za analizu u financijskim i ekonomskom (cost-benefit analiza) poglavlju.

Podaci analize Studija utjecaja na okoliš će se koristiti za prognoziranje rasta prometa, koliki će biti stupanj onečišćenje zraka, povećanje razine buke i utjecaj trenja na okoliš.

Prigodom izrade zadatka polazna točka analize bila je modeliranje koju je izradila u okviru projekta Nacionalna saobraćajna strategija (Nemzeti Közlekedési Stratégia) (NKS) STRATEŠKI konzorcij (STRATÉGIA konzorcium) (Uprava: FÓMTERV, Članovi: FORRÁS UNIÓ, KÖZLEKEDÉS, KTI Közlekedéstudományi Intézet /Institut za saobraćajne znanosti/, TRENECON COWI, UNITEF, UTIBER, UVATERV). Model ukupnog tijeka prometa, sadrži podatke za mrežu i promet javnih cesta, za mrežu i promet železnice, i prometne navike i običaje učesnika u prometu.

Za modeliranje na računaru smo preuzeли u širokom krugu već primjenjeni i međunarodno akreditovan paket program EMME4.

Područje djelovanja prometnog modela nalazi se prema sjeveru, to je traka od 30-40 kilometara, i od toga sjevernije zbog ceste M7 već se ne osjeća utjecaj te dionice, prema istoku zbog dunavskog mosta kod Seksarda (Székszárdi Duna-híd) doseže do Bajskog i Kaločanskog sreza (Bajai és Kalocsai járás), a južno dopire do državne granice, a prema istoku sve do Velike Kaniže (Nagykanizsa).

6.2.1. Prostorni model

Za model koristimo raniji raspored okruga koji je izrađen pod imenom Državno filtriranje prometa po određenoj točki, (Országos Célforgalmi Felvétel - OCF), a zbog gustoće naseljenosti u gradovima je raspored okruga zgasnut (grad Pečuh /Pécs/ podeljen je za 9 okruga po tom modeliranju).

A model s sastoji ukupno od 1178 ciljnog regiona, od kojih 68 su prekogranična.

6.2.2. Model prometne mreže

Za model koristimo detaljnu mapu državne mreže javnih cesta (OKA-50), te Državnu banku podataka javnih cesta (dalje: OKA), koja opisuje parametre sustava (npr. dužina, identifikacioni znakovi, podaci cesta i prometa). Baza podataka sadrži stanje zaključno s koncem 2012. godine.

Podaci u modelu:

- tip ceste,
- brpј trake,
- teren,
- karakteristika,
- ograničenje brzine (najznačajnijih),
- širina obloga ceste (faktor za smanjenje kapaciteta),
- prometni podaci po tipovima vozila.

Elementi modela mreže, su sljedeći po svojim funkcijama:

- autoceste,
- autoputevi
- glavni putevi (magistrale) I. reda,
- glavni putevi (magistrale) II. reda,
- ceste od posebnog značenja u mreži su: sabirni putevi, uslužni putevi i putevi čvorista.

Plan mreže inozemnih uteva, koja se može kupiti u trgovinama, pripremljen je na osnovu podataka ESRI. Originalna forma podešena je shodno strukturi domaćih potreba, i tako je stvorena jedna homogena mreža. Struktura mreže sadrži 126.750 dionice i 51.200 čvorišta.

Kod opisa dionica se koriste sljedeći parametri:

- početna točka dionice,
- završna točka dionice,
- stvarna dužina dionice,
- tip dionice (sadrži broj dionice i obvezno opis kapaciteta, u stupcu tabele nalazi se pod imenom NÉV (IME)),
- rangiranje, kod čvorišta bez posebnih parametra definiše podredjenost i nadredjenost,
- smjer dionice, većina cestovnih elemenata su dvosmjerni, ali kod nekih elemenata je potrebno i to naznačiti i odrediti smjer (dionice autoceste i priključci).
- Dozvoljena brzina na dionici u stupcu V0, kada je autocesta prazna (mali promet) kod većeg prometa moguća brzina, tj. dozvoljen brzina na toj kategoriji autoceste.

6.2.3. Modeli cestovnih mreža za duge i dalekosežne mreže

Prilikom određivanja pojedinih dalekosežnih mreža u svezi elemenata državne cestovne mreže uzeti su u obzir važeći državni planovi i koncepcije za razvoj javne cestovne mreže.

U slučaju velikih relacija (oko 2050 godine) za cestovne mreže to pitanje uređuje Zakon XXVI. iz godine 2003. o **Državnom prostornom planu**, što je Parlament 2008. godine u zakonu L preinačio. U privitku broj 2 zakona strukturni plan države sadrži elemente i institucije duge i dalekosežnih saobraćajnih mreža.

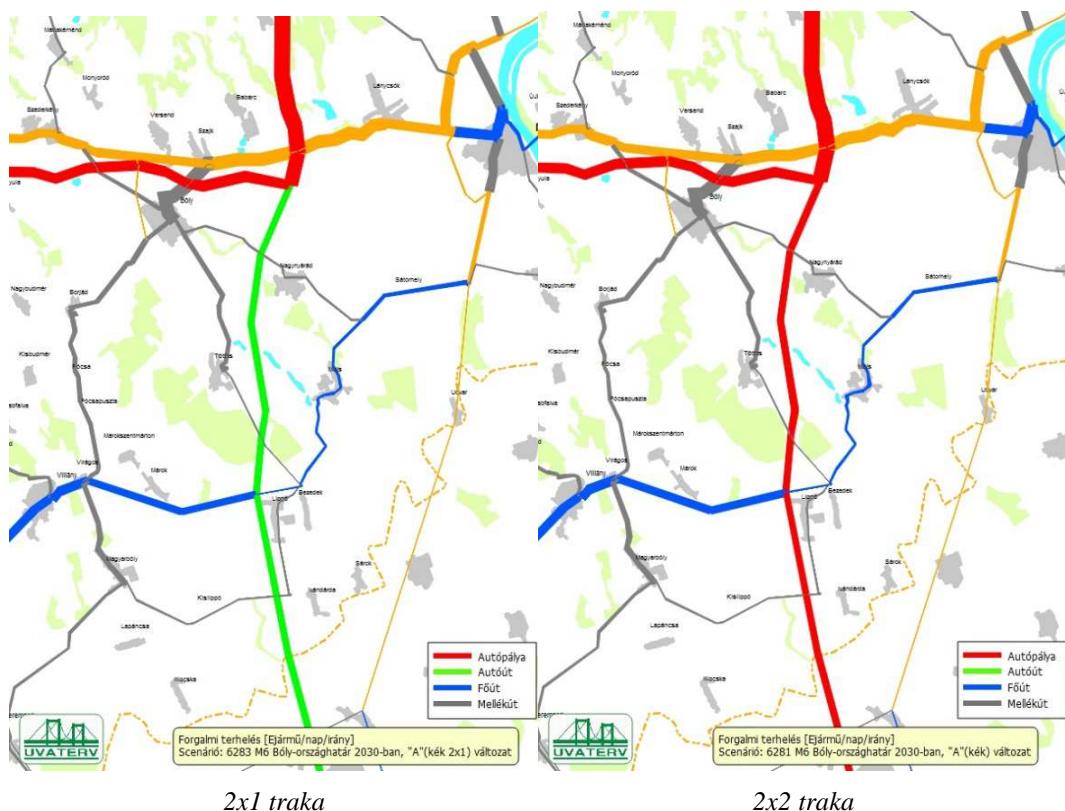
- Za duže vremensko razdoblje Vlada u odluci 1696/2014. (XI. 26.), 1199/2015. (III. 31.) je objavio indikativnu listu za razvoj javnih cesta za programsко razdoblje EU 2014-2020.

U okviru Nacionalne saobraćajne strukture (NKS) kalibracija gore nevedenog je sačinjena na osnovu dole navedenih gledišta:

- promjene u gospodarstvu zadnjih godina,
- dorađeni prostorni model,
- godišnji podaci iz 2011. godine o brojanju prometa koji su na raspolaganju,
- promjene u mreži.

6.2.4. „A varijanta ” dijagram za godinu 2030. godišnje, dnevno opterećenje [vozilo/dan/pravac]

„A“ varijanta prometnog modela, koja već sadrži podatke protoka saobraćaja s analitičkim pokazateljem prometnog opterećenja, prognostizirani promet, dijagram prikazuje, u slučaju realizacije varijante 2030. godine i procjenu prometa, na brzoj cesti M6.

Početak dionice	Kraj dionice	(2x1)		(2x2)	
		ANF (Ejm/dan)	MOF (Ejm/h)	ANF (Ejm/dan)	MOF (Ejm/h)
Godina prognoze Bátaszék	Božuk (Palotabozsok)	12807	1243	12962	1258
Palotabozsok	M60	8438	819	8726	847
M60	Boja istok (Bóly –kelet)	3478	338	3642	354
Boja istok	Lipova (Lippó)	3622	352	3649	354
Lipova	Ivandarda (Ivándárda)	3297	320	3246	315
Ivandarda	oh.	3297	320	3246	315

1.táblázat Procjena prometa dionice M6 2*1 i 2*2 kolnički trak

U gornjoj tabeli interesantno je to, da zbog niske iskorišćenosti kapaciteta, i na kolničkom trakom 2x1 promet nesmetano se odvija, tako da između procjene prometa 2x1 i 2x2 traka, greška je zanemarljiva.

Korigovana „Am varijanta“ trasa istovetna je s prometnog gledišta s varijantom „A“.

6.2.5. Čistoća zraka – metodologija računanja

Tokom ispitivanja smo na osnovu koncentracije onečišćenog zraka ocjenili stanje područja, tj. prema sadašnjim i budućim podacima prometa smo uradili emisionu i imisionu računanje. Podaci prometa za 2030. godine razlikuju dvije slučaja: tkz. slučaj „BEZ”, kada projektovan investicija neće se izgraditi (referencijalni status), ili slučaj „SA NJIM”.

Transmisiono računanje smo suodnosno uradili na bazi serijskih standarda MSZ 21457 i MSZ 21460. Po prethodnim ocjenama prometa odredili smo pojedinačne vrijednosti koncentracije mjereno od osovine ceste do 10 metara razdaljine (referentna daljina).

Tačka 17. člana 29. Vladina uredba 306/2010. (XII. 23.) određuje da se u razmaku od 50 metara od osovine, ne može graditi zgrada za stanovanje, vikendica, obrazovna i vaspitna, ustanova, objekat za zdrastvo i socijalnu opskrbu i za upravu.

Pretrage NO_x (dusikov oksid) smo usporedili sa zakonom propisanim graničnim vrijednostima NO₂, i odredili smo vrijednost bliže sigurnoj zoni. Mjerodavno mjerjenje kvaliteta smo odredili po satima, i po karakterističnim komponentima, tj. ugljenmonoksid (CO), dusikov oksid (NO_x), prah u zraku (PM₁₀).

Zanemarili smo utjecaj šuma i gradnje, i ovde smo učinili ustupak na strani bezbednosti.

6.2.6. Model za ispitivanje buke, granične vrijednosti i uredbe u Mađarskoj

Uredba 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM o određivanju granične vrijednosti u prometu, ako se stvori novi izvor buke u prometu, onda za tu buku koja je nova pojava, radi se određivanje razine A- zvučnog pritiska, i u slučaju zaštite naseljenog prostora to je jednako s daljinom od 2 metra do fasade zgrada.

Redni broj	Treba zaštiti od buke	Granična vrijednost (L_{TH}) az $L_{AMpresudni}$ megítélesi szintre* (dB)	
		nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
1.	Vikend zona, od specijalnih zona, zdrastvena zona	60	50
2.	Naseljeno područje, (mali grad, obitejske okućnice, seosko, gradnja u blokovima), specijalna područja: obrazovne ustanove, groblja, zelene površine	65	55
3.	Naseljena zona (velegradsko sagrađeno), mješovito područje	65	55
4.	Gospodarska područja	65	55

2.táblázat Granične vrijednosti zagadenja s bukom

Prilikom prognostiziranja podataka prometa smo i ispitivali i one elemente cestovne mreže (posredno područje), kod kojih će gradnja brze ceste donijeti sa sobom značajne promjene u prometu. Prognoze razlikuju sljedeće slučajeve:

- "BEZ NJEGA" slučaj, referentna situacija
- „ „ „ S NJIM“ varijanta.

Na indirektnom području djelovanja spojne ceste sa čeiri broja koja pripadaju državnoj mreži spojnih cesta, se prekvalificuju za sporedne ceste, gdje su granične vrijednosti ispred fasade objekata, koja su pod zaštitom: je 2 metra danju 60 dB(A), noću 50 dB(A). Na dotičnim drugorazrednim cestama granična vrijednost danju je 65 dB(A), noću je 55 dB(A).

Za ocjenjivanje buke, za sadašnju 2015. godinu i za 2030. godinu, koristeći podatke procjene brzine i prometa, pogledali smo ispunjavanje uvjeta propisanih graničnih vrijednosti, izračunali smo na temelju 2. privitka uredbe 25/2004. (XII. 20.) KvVM i odredili smo za noćni i za dnevni period. Noćne vrijednosti se ostvaruju iz većih razdaljina, dakle dalje će to biti mjerodavno. U vezi groblja mjerodavna su granični vrijednosti za dnevni period.

Prilikom analiza smo u slučaju brzih cesta izračunali brzinu 130-90-90 km/h, a u slučaju javnih cesta u predgrađu brzina je 90-70-70 km/h, u naseljenim mjestima brzina je 50/50/50 km/h.

Prilikom računanja polazna točka je bila ta situacija, kada buka neometano širi u slobodnom prostoru.

Kada smo pavili mapu o tome kako se buka proširuje, koristili smo softver Soundplan 7.3, s ugrađenim modelom 3D, koja prati i oblik terena.

Sadašnje stanje

Odredili smo širinu zaštitnih šavova od buke, koja je potrebna u uvjetima postojećeg prometa na cestovnim mrežama. Opterećenje buke je već ispod granice, koja važi u noćnim uslovima. U okolišu trase M6 trenutačno su samo šumovi prirode, a na okolnim cestama promet je dosta mali, i ne prouzrokuje buku.

Prognoza stanja

Na temelju rezultata gore navedenih ispitivanja prometa smo uradili za godinu 2030. za slučaj gradnje dionice M6 Boja – državna granica (M6 Bóly-országhatár): referentnu poziciju za slučaj da se to izgradi S NJIM (VELE) i za poziciju ako se odustane od te investicije BEZ (NÉLKÜLE).

7. PRILIKOM SASTAVLJANJA POTREBNIH INFORMACIJA NABRAJANJE NEDOSTATAKA I NEDOUMICE U ZNANJU

Vladina uredba (148/1999. (X. 13.) dodatak II točka g)

U svezi osnovnih podataka nesigurni elementi su procjena budućeg prometa, podaci dalekosežne emisije, i zaštita okoliša prilikom gradnje.

Procjena budućeg prometa – općenito je moguće da procjene budućeg prometa u vezi veličine sadrže +/- 20 % nesigurnosti. Odstupanje su moguća i kod prometnih elemenata s manjim pometom i u svezi sadašnjih podataka, između službenih broječanih podataka prometa i podataka modela o opterećenju cestovne mreže. Kod dalekosežnih podataka, procjena prometa za sljedećih 15 godina prihvatljiva je ovakva neizvjesnost. Jer podaci koja su polazna točka za taj period (veličina voznog parka, stvarno ostvarenje planiranih elemenata itd.) ne mogu se točno prognostizirati, kao ni promjene u društveno političkim-odnosima

Dalekosežni emisioni podaci – ima nesigurnosti i u procjeni o veličini emisije izduvnih gasova. Kod prognoziranja moramo uzeti za obzir međunarodne pravne propise i trendove zamjene voznog parka. .

Nesigurnosti u vezi podataka za gradnju. – U sadašnjoj fazi izvođač radova i podaci u vezi toga su još nepoznati. Sada su još nepoznati podaci da kakav vozni park i strojeve imati poduzetnik, i na koji način će izvoditi radove na cesti, niti znamo gdje će biti stacionar i stovariše za inžinjering, za mješalice, za radne strojeve. Isto je još nepoznato koje rudnike poduzetnik želi koristiti, još se ne zna koja lokacija će biti za deponiranje humusa, ili gdje će deponirati višak humusa. Određivanje lokacija i nabavka dozvola je zadatak poduzetnika. Ali općenito može se izjaviti na području Natura 2000, u blizini vodenih baza (vanjska i unutarnja zaštitna zona) ne smije se odrediti depo, stovarište il cestu za prijevoz, ni privremeno. Dalje preporučljivo je se prijevoz obavlja na postojećim cestama, ili na zemljanoj cesti kojom je označena trasa buduće ceste. Podatke za buduću gradnju će saopštiti tek prigodom konkretne pripreme izvođačkih planova, tako da u predfazi pripremanja planova, možemo izraditi samo opće propise. Prigodom pripreme tih propisa, podaci izvođača, i podaci o njegovom voznom parku radnih strojeva i o tempiranju gradnje su još nepoznata.

Nedoumice u vezi baza podataka za razmatranje budućeg stanja onečišćenog zraka i razine buke potiče iz nedoumica u vezi modeliranja budućih drušvenih i gospodarskih tokova. Pored određivanja volumena, nepoznati su podaci o veličini ekonomskih subjekata (poduzetnici – krupni poduzetnik ili mali poduzetnik), o aktivnostima i djelnostima. Ovi podaci se koriste za formiranja baza podataka o tipovima vozila u prometu, gdje prvo bitna nedoumica u svezi kamionskog prometa i tipovima vozila koja će se koristiti.

S obzirom na to da će na promet utjecati i računice hrvatske strane u vezi izgradnje brze ceste 2*1 kolskog traka između Belog Manasira i državne granice (Pélmontor –országhatár). Podaci u svezi pogranične regije će biti temeljiti ako te dvije dionice obje strane zajedničko izgrade. To zato što će se prognozirani promet moći osigurati i sa mađarske i s hrvatske strane ako će gradnja biti zajednička. Ako će biti suprotno, onda promet će biti usmjeren na postojeće ceste, i to će biti novi elemenat u projektovanju sa tempiranjem etapa, i na to moraju računati obje starne.

8. PROGRAMI ZA PRAĆENJE I UPRAVLJANJE, TE SKICIRANJE AD HOC PLANOVA ZA NAKNADNE ANALIZE

8.2. PRIJEDLOZI ZA ZAŠTITU I MONITORING

U Studiju utjecaja u svezi ove aktuelne investicije u vezi zaštite okoliša ne treba preuzeti mjere zaštite, tj. nije potreban ni monitoring.

9. SUMIRANJE I PROCJENE

Za sumiranje možemo izjaviti da gradnja i pogon autoceste M6 dionica Boja-Ivandarda (Bóly –Ivándárda) neće imati značajniji prekogranični utjecaj s gledišta bilo kojeg elementa okoliša.

10. POPIS ILUSTRACIJA /DIJAGRAMA

<u>1.ábra</u>	<u>U studiju realizacije analizirane varijante (plavom bojom označena je izabrana varijanta)</u>	11
<u>2.ábra</u>	<u>Uzorak poprečnog presjeka gradnja I etape prometna traka 2*1</u>	15
<u>3.ábra</u>	<u>Uzorak poprečnog presjeka II. etape prometna traka 2*2</u>	16
<u>4.ábra</u>	<u>Poprečni presjek prilagođenje I. i II. etape</u>	17
<u>5.ábra</u>	<u>Sadašnja mreža javnih cesta i željezničke mreže</u>	
<u>6.ábra</u>	<u>Najbliža naselja s hrvatske strane kod graničnog sjecišta autoceste M6</u>	
	23	
<u>7.ábra</u>	<u>Eszék-Baranya megye (Osjecko - Barajanska županija)</u>	24
<u>8.ábra</u>	<u>Površinske vode na području graničnog prijelaza. Izvor: http://www.euvki.hu/</u>	25
<u>9.ábra</u>	<u>Zaštićena područja nasjevernom djelu Hrvatske. Izvor: : http://www.dzzp.hr/zasticena-područja/zasticena-područja-u-hrvatskoj-68.html</u>	26
<u>10.ábra</u>	<u>Područja Natura 2000 u Hrvatskoj na sjevernim djelovima Izvor: http://www.dzzp.hr/ekoloska-mreza/natura-2000/ekoloska-mreza-rh-natura-2000-1300.html</u>	27
<u>11.ábra</u>	<u>Zračni snimak trase</u>	
<u>12.ábra</u>	<u>Razlike u prometu za 2030 godine prognoze za stanje „BEZ“ I „S NJIM“ (bez priključenja Hrvatske)</u>	32

11. POPIS TABELA

1.tabela	Usporedba trase s gledišta zaštite okoliša koja su razmatrana u dva Studija utjeca na okoliš	
	12	
2.tabela	Procjena prometa dionice za izgradnju M6 2*1 i 2*2 kolničke trake	36
3.tabela	Granične vrijednosti zagađenja s bukom.....	37